

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4.
Telephon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő Felelős szerkesztő
WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

ELOFIZETESI ÁRAK:
Belöldön: Egész évre hirtérdekmentes és
vállalatoknak 500 Lei, magánosoknak 250 Lei.
Külföldön: 4-2 Dollár, R. 150-100,
P. 25-15, S. 30-20, Dinar 200-100.

A mi tanulságunk...

Maniu, volt miniszterelnök, Románia egyik legkiadóbb és legintaktabb politikusa legutóbbi nagy port vert beszédében azt mondta az ardeali zsidóságról: "... a zsidó elemnek a szorgalmas és törekvő népnek letelepítése a városokban, abban a tudatban történtek a magyar impérium részéről, hogy a zsidók hozzá fognak járulni a városok magyarosításához. A zsidóság azonban sem nem magyar, sem nem román, hanem zsidó, amely dolgozó munkása annak az államnak, amelyben él".

Kötelességünk önmagunkkal szemben, hogy taglaljuk ezt a nagyhorderejű kérdést. Mi az ami Maniu szavaiiban a mi szempontunkból, tanulságokat rejt a jövőre nézve?

Mindenekelőtt tényként leszögezhetjük, hogy a magyar impérium idején, nem történt szisztematikus zsidó letelepítés, sem városokban, sem falvakban. A zsidó psziche és életlehetőségek eredeti annak a kétségtelen ténynek, hogy városokká lettek a régi Erdélyben is. Éppen úgy városokká, ahogy az ókirályságban is lassankint bevonult a zsidóság a városokba. Ez nem erdélyi adottság, hanem világszerte tapasztalt jelenség. E jelenség legkétségtelenebb oka pedig az, mindenkor és mindenhol, hogy a vidéken lakó zsidóság életlehetőségeit, lassankint kivonják tevékenységének rádiusza alól és odaadják az autochton őslakosságának. Ha nincs tere a földművelésben és az az kapcsolatos életlehetőségekben, akkor megy a városba kereskedőnek, iparosnak intellektuálisnak. Ez az igazság.

Ha azután ebből az következik, hogy mint gyorsan tanul és minden tüneményes rövid idő alatt apercipitáló zsidóság — magyar nyelvűsült, ez olyan igaz volt Magyarországon, mint amilyen igaz ma is az ókirályságban, ahol a zsidó a román kultúra terjesztője. Sőt továbbmegyünk és állítjuk, hogy az új erdélyi most felnövő zsidó generáció éppen úgy elsajátítja az állam nyelvét, mint 30-40 esztendővel ezelőtt tette a régi impérium idején.

Ne tegadjuk, mert történelmi hamisítást követnénk el, ha letagadnánk, hogy a régi impérium alatt itt élt zsidóság nagyrészt magyaroknak vallotta magát. Azt tette, mert nem volt semmi akadálya. Széles mederben hőmpolygó liberáliszmus olyan kényelmesen ringatta a zsidóság sajkáját, még a nemzeti-ségi vidékek gyakran háborgó részén is, hogy az akkori zsidóság úgy vélte, hogy megérdemli tőle a befogadó nép, hogy hűséges államalkotója legyen. Nem is vett részt semmiféle nemzeti-ségi mozgalomban, mert nem is hiúlt, nem volt szükség rá és nem is tehette.

Mi a helyzet viszont most? Itt azután százpercentes igazságot állított Maniu Gyula. Azt mondta, hogy ma már az ardeali zsidóság nem magyarosodik és nem is igyekszik, mimikri módra, „románnak” vallani magát. És Maniu nagy politikai koncepciójára vall amikor elismeri, hogy a zsidóság nem is tehet egyebet — minthogy zsidónak vallja magát. Így nem lesz sohasem szembenálló népek pufferje, nem kerülhet abba a hely-

zetbe, hogy egyik vagy másik irányba, pártoskodással vadohatalnak. A zsidó — vallja magát zsidónak!

Ez a mi zsidó politikánk irányvonala az impériumváltozás első percéből kezdve. És hogy ez az egyedüli helyes, ezt bizonyítja 15 esztendő tapasztalata és bizonyítja most utólag a volt miniszterelnök parlamenti megnyilatkozása. Csak ez lehet az egyedüli utirány, amelyen tovább haladhatunk. Csak ez biztosíthatja a 500.000-nyi erdélyi zsidóság nyugodt életmenetét és jövőendő boldogulásának ez legbiztosabb záloga. Ezen az alapon nem érheti a zsidóságot semmiféle megfélemlítés. Népek gigászi harcában, évszázados nehéz világháborúban nem állhat egyik oldalra sem, mert ezzel csak kihívhatja maga ellen valamelyik gyűlöletét. Ez a mai zsidó politika, az egyedüli rezon-politika amelyet üzhettek, mégis a határmentes hecc-mesterek, a maguk érdekében befolyásolni is igyekeznek — eredménytelenül — az erdélyi zsidóság életét.

Erdélyi zsidó — vald magad zsidónak. Mindenkor és minden körülmények között.

Weizman mondja:

Évente 50.000 új bevándorló Palesztinában

Az A. C. jeruzsálemi gyűlésén a Mizrahi és a Revizionista Unio erőlyes támogatást intézett a jelenlegi Executive ellen. — Weizman nagyszabású beszédében egységre hívja fel a zsidóságot.

Március 25-én a Jewish Agency nem egészen készen álló épületében kezdődött az AC gyűlése, amelyen 500 delegátus és érdeklődő jelent meg a diasporából és a jisuvból. A gyűlés rendkívül ünnepléses külsőségek között nyílt meg. Az első üléseken dr. Chaim Weizmann nem vett részt, később azonban megjelent és mint alant beszámolunk, Weizmann vagy beszédet is tartott. A vezetőség ülőhelye fölött Herzl, Leo Motzkin és Arlosoroff portréi függtek, utóbbi kettő gyászkeretben. Az elnöklő Sokolow mellett egy hely füresen maradt, gyászleplel letakarva a nemrégiben elhunyt AC. elnöknek Leo Motzkinnek emlékére.

Sokolow egy „sechefonu”-val kezdte. Elégtétel a zsidó népeknek, hogy végre első ízben itt a Szentföldön tartja a világszervezet vezetősége első ülését. Moizkinnól emlékezik meg, aki annyit tett a zsidóság érdekében. Moizkin a zsidó parlamentarizmus és a zsidó demokratikus idea megtestesítője volt.

Az AC. üléseit zárt ajtók mögött tartották, úgy hogy illetéktelenek nem juthattak be. Az első ülés központjában dr. Selig Brodetsky referátuma állott, aki a londoni executive nevében referált. Mindketlen kimerítő képét adták a cionizmus politikai helyzetének.

Eltezer Kaplan pénzügyi referátumából kitűnik, hogy a moslani executive 500.000 fonról 470.000-ra apasztotta az adósságokat. Kaplan erősen támadta a mizrachistákat és a revizionistákat, amiért a Keren Hajjessodot bojkotálják.

Ezt diktálja ösztönöl, józan politikai elgondoltsod és ez biztosítja a befogadó népek nagyon is szükséges kegyét is. Ami azonban áll az erdélyi zsidóságra, ugyanazon elonok kell érvényesülnie a csehszlovákiai és jugoszláviai zsidóság életében is.

Zsidó maradj zsidónak! Ne igyekezz sem pártokba bekapcsolni, sem baloldali eszmék fellejtőjévé lenni. Zsidó számold történelmi adottságoddal, számoldj azzal, hogy sohasem akartál más lenni: mint loyális államhá polgára annak az országnak, amely életlehetőségeidet, nyugodt boldoguládsodat biztosítja. És ha ezt mind meghányaluk beletűk, akkor nem lehet más az eredmény, mint továbbra is azon az uton haladni, amelyen eddig is haladtunk, s amelyre igazolást kaptunk a román politika egyik legautentikusabb reprezentációjától is.

A zsidó — ismerje el önmagát zsidónak! És ha ezt teszi következetesen, akkor soha csalódás nem érheti és báron szembenézhet mindennel és mindenkiel, ezen a világon. Helyzetének, a történelmi tényeknek eme maradéktalan leszögezése, rája mindenkori csak nyugalmat, biztonságot és elismerést hozhat. Minden egyéb — kalandorpolitika, amely szakadékok felé vezet!

Ilichak Grünbaum arról számolt be, hogy egy év alatt 40.000 új bevándorló lépett Palesztina földjére.

Ezek után elhatározták, hogy a revizionisták ellen egy kongresszusi bírósági eljárást indítsanak. Ez Jakobi mérnök referátuma után következett be, aki a revizionista szervezet nevében adott le deklarációt. Ebben nyílt ellenállást jelentett be a mai executive és annak politikájá ellen.

A kongresszusi bíróságnak lesz a hivatása, hogy megállapítsa, vajjon ez a deklaráció nem-e szolgálja teljes mértékben ugy az az össz zsidóság, mint jisuv érdekeit?

A vita megindult a referátumokról.

Első hozzászóló Rabbi Meir Berlin volt, aki a Mizrahi nevében kijelentette, hogy szervezete nem lép be az executivebe, mindaddig, amíg a szervezet kifejteti vallási követeléseit nem lesznek teljes mértékben honorálva. Amennyiben ez nem történne meg, úgy a mizrachisták, nemcsak a Keren Kajemel és Keren Hajjessod ellen fognak agitálni, hanem egy „vallásgháborút” deklarálnak, a mai vezetőség politikájá ellen.

Mossinsohn (két cionista) azt a kérdést intézi a vezetőséghez, hogy miért támadja állandóan és tervszerűen a revizionista érzelmi munkásságot? A vezetőség mai öszszszelvényében lehetetlenül teszi, hogy más érzelmek érvényesüljenek, mint a szélsőséges szocialista világnéz. Ezért határozta

Lapunk heti száma 10 c

el magát, hogy mostantól kezdve egyellen olyan szervezetben sem vesz részt, amelyben az osztályharcot hirdetik, a jisiv keretei között. A Merkaz tervszerűen fogja kiépíteni a revizionisták tömeges kivonulását a Knesset Jisraeltől. A cionista revizionista Unio kijelentette, hogy a Knesset Jisraelt, az Assefath Hnaitcharim és a Waad Leumi nem képviseli az egész jisivot és hogy a revizionisták soha többé nem vesznek részt egy olyan reprezentatív testületben, amely nem az összes erőkkel fogja össze és amely szociálistá, vagy más párt-uralom végrehajtó eszköze.

Jeruzsálemből jelentik: A világszerle nagy érdeklődést kiváltott és Palesztinában első ízben megtartott Akciónscomitée gyűlésén dr. Chaim Weizman is megjelent. Ez az első eset három esztendője, hogy a Cionista Világszervezet volt elnöke a szervezet gyűlésén résztvevő és egy másik órák nagy részét tartott, amelyet az executive, élén Nahum Sokolow val, a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel hallgalt meg. Exponéjának vezérmotívuma az a beszámoló volt, amelyet mint a németországi zsidókat telepítő és segélyező akció elnöke tett.

„1800 zsidó ifjút telepítettünk eddig Németországból Palesztinába. Amilyen egyszerűnek látszik ez a lény, olyan bonyolult a gyakorlatban. Mert ez a folyamat együttjár a középosztály áttelepítésének problémájával. Weizman annak szükségességét hangsúlyozta, hogy egy illetékeset kell létesíteni, amelynek célja az lenne, hogy németországi zsidók részére mezőgazdasági és ipari hiteleket folyósítson, valamint az a köteleesség is hátruna erre az intézetre, hogy a Sees Huleh és Belsan kerületekben nagy földterületeket szerezzen meg.

Ezután dr. Weizman ráért arra a belső harcra, amely Palesztinában felülülte fejt a jisivban, amely azzal a veszéllyel fenyeget, hogy épen most, amikor a településnek soha nem álmódott lehetőségei voltak, olyan elemek igyekeznek a vezetést magukhoz ragadni, akik csak romboló hatással lehetnek a további fejlődésre. Weizman kijelentette, hogy ő a mostani executiveval szolidáris és kijelenti, hogy a félelem, amely a munkáspárt nagy felülkerkedéséről tart nem egyéb, mint neveléses szóbeszéd. Ha a munkáspárt eddigi tevékenységét megemléstienél, ugy ez véres nyomokat hagyva a Szentföld humuszán amelyet évek múlása sem tudna lemosni.

Dr. Weizman ezután a bevándorlás nagy problémájáról beszélt. A múlt évben 40.000 zsidó vándorolt be az országba és a következő évek átlaga eléri majd az évi 50.000 lélekszámot, tehát azt a számot, amelyet Sokolow és Weizman a versaillesi békekonferencián, mint bevándorlási számot említettek.

Öt esztendőn belül, ilyen bevándorlás mellett, Palesztina a saját maga lábán fog állni és önmaga majd egy igényesebb politikai programot fog tudni összeállítani.

Végül ajánlotta, hogy egy különleges bizottság üljön össze, egy megfelelő építési program összeállítására és arra hívta fel az executiveot, szennvedélyes és lelkes szavakban, hogy minden lehető kövesson el, hogy a cionista szervezetben egység legyen.

Ussischkin mondja:

Az új prosperitás — új gettót leremt

Két órák beszédet tartott az Akciónscomité gyűlésén M. M. Ussischkin, a Keren Kajem elnöke. Kritikai analízist adott a szervezet politikai, gazdasági munkájának és a cionista szervezet belső helyzetének. Palesztina jelenlegi prosperitása a nemzeti munka szempontjából nem oly örveletes, mivel ez a magán-prosperitás a nemzeti munka elhanyagolását jelenti. Az a zsidó remény, amely ahhoz kapcsolódik, hogy a nerancsok, kisipar és megfelelő hitelek nagy prosperitást jelentenek, nem egészen valószínű, mert inkább gazdasági gettót hoz magával, amelynek hasznélvezői — az arabok lesznek. Mert míg 40.000 bevándorló jött az országba, addig 16.000 dunam földet vett a Keren Kajemel, holott ha lett volna anyagi erőnk, akkor sokkal többet szerezhetünk volna. A keletről be-

Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?

Ha nem —
ugy **kérje** minden posztókereskedésben
csakis a

TELLMANN VILMOS és TÁRSAI RT.

brasovi posztógyár által gyártott kiváló minőségű szövetkülönlegességekkel!

Meg fog győződni, hogy gyártmányait egyetlen posztógyár termékét sem mulják felül!

szivárgó arabok előződik a zsidó üzeneket. A mai vezetőség — mondja Ussischkin — fiatal, leterős emberek gremiuma, akikben buzog a munkakedv. De azért is nyomatékosan kell figyelmeztetni az executiveot, hogy a revizionistákat ne kergesse el a mozgalomból és adjanak nekik bevándorlási certifikátot. Ussischkin óva intette a klall cionistákat és mizrachistákat, nehogy szembeálljanak a mai vezetőséggel. A vallási törvények be nem tartásáért nem vonható felelősségre az executive. (A mi megjegyzésünk ez utóbbi kijelentésre az, hogy elvárandó kötelessége minden cionista vezetőségnek, hogy intézményesen vigyázzon a vallási törvényeknek betartására. A vallásos elemek irányú követeléseinek respektálása a cionista világszervezet vezetőségének legeminensebb kötelessége. A szerk.)

Az A. C. záróülésének lefolyása

Weizman és Ussischkin beszéde után Berl Katzenelson tartotta meg referátumát, amelyben a munkáspárt munkaprogramját ismertette. Ennek szükségességét hangsúlyozta ki, hogy egy belső kölcsön felvétele okvetlenül szükséges, földvásárlásra és hosszabb lejáratú kölcsönök kiadására, hogy ezzel a nemzeti alap erősödjék. A munkáspárt hajlandó a Mizrahi képviselőit az executiveba felvinni, ott szívesen látná, sőt munkájára és támogatására számil is, de a vallásnak, mint olyanak, továbbra is „magányos”-nek kell lenni. (?) Rendkívül hevesen támadta Katzenelson a revizionistákat, akik szerinte guerilla-harcot vívnak és a terrort organizálják. A munkáspárt békét akar, de nem olyan békét, amely kírítja a Hiszladruh Haodimot.

Kurt Blumenfeld röviden annyit mondott, hogy a discipline okvetlenül szükség van és a Hisztruth-monopolnak meg kell szünni. A munkások és munkások legfelsőbb nemzeti tanácsát kellene megalkotni mondja Kurt Blumenfeld. (Kurt Blumenfeld egy kicsit átvett már a nemzeti szocialisták ideológiájából, ami nem csoda, mert minden német zsidó — így őt is — szaturálta a beleges német szellem. A szerk.)

Berl Locker az executive nevében válaszolt a felszólalásokra. Szemrehányta a mizrachistáknak, hogy faktikai okokból meg azért is, hogy az executive pozícióját megingassák,

szabotálják a Keren Hajjeszod munkát és összekapcsolják önkényesen a K. H. eszmét a vallási törvényekkel. A prágai kongresszuson megválasztott vezetőségnek joga van minden cionistától munkát de legalább is loyaltitást követelni.

Dr. Nachum Goldmann appellált végül az A. C. hez, hogy a cionista világszervezet, az ez év augusztusára összehívott zsidó világszervezeten vegyen részt. Egy olyan szervezetbe, amely a diaszporabeli zsidóság helyzetét vitatja meg, a cionistáknak aktíve részt kell venni. Az A. C. elhatározta, hogy egy külön bizottságot szervez, amely megtárgyalja Nachum Goldmann javaslatát. A bizottság azonnal összeül és még az A. C. jelenlegi szes. lojában megleszi ajánlatát.

— Halálozások. Dr. Fischer Imre, az oradeai zsidókörház operatőr főorvosa a napokban hunyt el tragikus hirtelenséggel. Dr. Fischer Imre főorvos 26 évig állott a messi földön híres oradeai zsidókörház szolgálatában és a szegény emberek ezreinek adta vissza az egészségét. Az oradeai és környékbeli zsidóság el nem hervadó örök emlékezősséggel és kegyellelletl őrzi a kifünő orvos emlékét, akit 56 éves korában ragadtott el a halál családja és hivatása köréből. — Stern S. Endre, az oradeai kereskedőársadalom egyik derék, munkás és szorgalmas tagja hunyt el egyik pillanatról a másikra. Román husvét napján még délelőlt a legjobban érezte magát s ekkor után hirtelen összeesett és egy pillanat alatt meghalt. A tragikus haláleset mely részvétet váltott ki a város zsidó lársadalmában, amelyek közbeesült, derék tagja volt Stern S. Endre. Évekkel ezelőt igen tevény részt vett a zsidó történelben és azok közé tartozott, akik már évtizede dolgoztak a zsidó Palesztina felépítése és a nemzeti eszme érdekében.

— Ezer tiltakozó gyűlés Hitler-Németország ellen. Versó. A német zsidókat segélyező bizottság vezetősége több mint ezer lengyel helységben tartott tiltakozó gyűléseket a németországi zsidóüldözések ellen és a német árufajkolt megszervezéséért. A segélybizottság akciója rendkívül nagy jelentőséggel bír, mert a lengyel-német közlekedés során a saját egyrésze a bojkott likvidálása mellett foglalt állást.

IPARI és SZALONSZENEK

BRIKETT ipari céra, központi fűtésre, vas- és cserépkályhába

„PETROŞANI“

Román szénbányaklaknázási Részvénytársaság

Oradeai lerakat: Kallós Hugó Calea Victoriei 1.

Telefon 88 (volt Kelezsvari-ut) Telefon 88

HETI GLOSSZÁK

üzenet — odaáttra

Nagyon delikát kérdés. Talán jobb nem is hozányolni, mert ma olyan idöket élünk, hogy bármily beleszólás — kényes kérdéseket érinthet.

Tényállás: élék szópárba, amely a román kamarából indult ki. Két nagy politikus: Maniu Gyula és Titulescu kü ügyminiszter nagy beszédeket mondtak a revizióról. Természetesen ellene beszéltek és tiltakoztak ellere. Ez a nagypolitikához tartozik és ha közben Maniu nem említette volna a zsidókat, akkor még kevésbé foglalkoznánk vele. Maniu az erdélyi zsidókról beszélt. Nem mondott sem jót, sem rosszal, a saját szemérségéből világította meg a zsidók viszonyát a nagy problémához. Erre következtek a budapesti válaszok. A magyar felsőházban, a lapokban, a rádióban. Ehez sem volna szavunk. Ha igen, ha Dr. Désy Géza, ez az Oradeáról elszórmazott, „meleghangú”, minden kormányt készséggel kiszolgált képviselő, nem tartott volna bő beszédet a rádióban. Ebben a beszédben a különben sinamodoru férfiu nagyon elragadtatta magát. Oromban volt és drasztikus. Olyan ótonusban beszélt, hogy ez csak ártalmára lehet az ardeali zsidóságnak. Kérdezzük szabad ezt? Szabad a maguk pecsenységének minél jobban és kényelmesebben való megszállásához, odadobni áldozatul 300.000 nyi erdélyi zsidónak a mai lehetőségeit. Minek belevinni bennünket ebbe a nagy perbe? Mi lojális, államhű polgárok vagyuk és nem akarunk még passzív áldozatai sem lenni a harcnek. Mi nyugalmat akarunk és a legerélyesebben tiltakozunk az ellen, hogy bennünket belevonjon Désy Géza méltóságos ur, a népek látjába. Mi nem kérünk belőle és tiltakozunk ellene a legerélyesebben. A zsidó hallgasson, ne ágáljon olyan dolgoknál, amelyek tulesnek az ő melter jén. Ha azonban „mindenórán” beszélni akar, akkor miért bujt el akkor, amikor a magyar parlamentben a numerus klausus tárgyalták. Akkor csendes volt, ez a minden idök legnagyobb mamel kja. Ha pedig akkor hallgatott, akkor most se ágáljon a mikrofon előtt. Ezt kívánja, sőt követeli Erdély 300.000 zsidója. Annak nyugalma van olyan szent, mint a Désy képviselő ur karrierje és posszibilitása.

Guerilla harc

Lapunk más helyén részletesen beszámolunk a cionista világszervezet vezetőségének Jeruzsálemi gyűléséről. Glosszákat lehetne erről írni oldalszámra, de mi csak egyfelte egy momentumot ragadunk ki. Katzenelson rendkívül élesen támadta a revizionistákat. Másik szónok meg a mizrachisták ellen dörgött. A revizionisták elkésere lett harcot vívnak azzal a politikával szemben, amelyet a mostani „munkás” vezetőség inaurál. Érhető elkeseredésük. A mostani vezetőség mindenekelölt

Peszach után is aktuális „Manistánu“

Irtá: Solem Alejchem.

— Atyám négy kérdést teszek fel számodra.

Első kérdés: — Ma nistano halájo haze mikol halájosz — miben különbözik ezen este a többi esztől? Mäskor minden esztén, egész éven keresztül, tetszés szerint eheltünk kóser rántolszeletet és trélli kolbászt, halat és rákot egyaránt: ezen esztén azonban mindenben csak macoz van. A mama arra int bennünket, hogy ne hozzunk a házba homecet. Chomecet csak valamely csemegéjében eheltünk, idehaza azonban nem. Ilhon minden a Peszach ünnepre van elkészítve. Minden tisztára van puolva, fénylik és ragyog a legkisebb sarok is: a konyhadények teljesen újak, a butorok kitisztítva, az ajtók lemosva és az ablakok esillognak a tisztaságtól. A konyhából borsos halillat száll felénk és kövér liba-sült illatozik esélőitől, a legkülönlegesebb ételek készülnek ezen napokban és összes ékszerünket elő vesszük. Itt ülünk végül az esztal körül, előt-

És mégis látomás az élet...

A hétfő, a kedd, a szerda és a többi napok mind egyforának: munka, pihenés s azután ismét munka... így mulik tova az élet, a ma és a holnap és az egész.

MILYEN BOLDOG, SZÉPSÉGGEL ÉS FÉNNYEL TELT LÁTOMÁS A

Gyártmányaink finomságért és tisztaságáért csak eredeti csomagolásban, biztonsági márkákkal ellátva kizsákdunk.

Royale Ambree

kőlniviz is, amely felüditi lelkünket.

Royale Ambree illata mélységes meleg, meghitt, valóságos álom

Legrain

EREDETI

GYÁRTMÁNY

az osztályharc alapján áll. Egy épülő országban nem szabadna már ilyen problémának ennyire kiélesedni. Az épült — már mint az

fülk az ima-könyvek és fontoskodó arcokat vágnak az egészhez.

— Milyen komédia ez atyám? Hogyan nevezik ezt a játékot?

Ez volt atyám az első kérdésem.

— Miért szegyejünk mi ugy ünnepeinket atyám? — S egyeljük magunkat talán, mert egykor megszabadultunk a szolgaságból, hogy rabszolgákból és léglavelőkből szabad néppé letünk? Mózes tanításai miatt szegyejünk talán magunkat, aki azt mondta, hogy: szeresd felebarátodat, mint magadat! Majd így: Ha elenséged éhes, adjál enni neki kenyereadből és ha szomjas itasd meg korsódból. — Vagy talán egykori templomunk miatt szegyejünk magunkat, amely, mint mondják, az összes népek temploma volt?

A királyunk miatt szegyejünk talán, aki nem csupan véres harcokat vívott, hanem tudós könyveket írt és gyönyörű dalokat énekelt? Profétáinkat szegyejünk, akik a nép között az igazságot, erkölcsöt és jogot hirdették, akik megvédték a szegényt, az elnyomástól, az özevegyeket az erőszaktól és az árvákat a jogtalanságtól? A profétákat, akik nem rellentek vissza szembezállani a legnagyobbakkal és legfélelmetesebbekkel, még a ki-

uj Erec — még alig ért tul a fundamentumon és már a belső kitalarozás ornamentikájával foglalkoznak. Mi ennek az eredménye? Az an-

rélyokkal szemben is, ha az igazság védelmére kellett állniok?

Vagy talán elődeinket szegyejünk, akik mártírhalált haltak hitüért?

Ez a második kérdésem atyám.

Nos, ez lesz a harmadik kérdésem:

— Miért tanítasz bennünket minden elképzelhető nyelven, a héber nyelv kivételével, amelyen a Tóra írva van, amelyen profétáink beszéltek és amelynek igen szép és hatalmas irodalma van?

Miért tudjuk mi olyan jól az összes többi népek történelmét, a régi és új népeket egyaránt, csak épen egyetlen nép, a mi népünk, a zsidó nép történelmét nem ismerjük?

Miért vagyunk oly otthonosak az összes országok földrajzában, Izrael országának kivételével? Miért ismerjük olyan jól Árpád, Darius, Napoleon életének apró mozzanatait és miért nem tudunk semmit Ezra, vagy Juda Makkebi életéről?

Miért tudjuk oly pontosan, hogy ki volt Puskin, Tolstoj, Bilzer és Petöfi és sejtünk sincs Jehuda Halevy, Löwensohn, Gordon és Abramovitz költészetéről?

Miért tudjuk mi kicsinyek valamennyien, hogy milyen jelentős... karácsonynak?

gok politikájával ez kvadrál. Tulentul helyeslik. Mert nekik az az érdekük, hogy a zsidók csak veredjenek, lépjen egymás fejét, mert addig ők nyugodtan folytathatják arabofil politikájukat, amely a világ zsidóságának legszebb reményeit sorvasztja el időnek időre. Pedig előbb azt kellene egyesült erővel keresztülvinni, hogy az angolokkal szemben összefogjon az egész zsidóság, nem pedig „osztályharc”-ot emelni, mindenkiféle. Inkább ne legyen sen mi, mint egy minden társadalmi létegre számító új jövés. Ez telán a lényege a mai executive felfogásának. Még mindég és minden retentó család után, a zsidó szociálisták ott tartanak, hogy ott a megváltó, világboldogító eszméket akarják belepantálni a palesztinai kumuszba. Arabokat akarnek boldoggá tenni, azokat öltöztetik, miközben Hágár gyermekeit, illetőleg kései utócai, gyilkokkal a kézben és szikrázó szemekkel kellenül fogadják a zsidó népbologitók látkaru öltését. A revizionistáknak igazuk van, aminthogy a mirachistáknak is, akik nem látnak tovább, hogy zsidóitan, vallást-negligáló, istentelen legyen, intézményesen a zsidó újfépítés, Most nagyon is helyesen, nagyon is erélyesek, mert érzik és tudják, hogy a világ vallásos zsidóságának szimpátiáját csak úgy tudják biztosítani, ha erélyesen képviselik a vallásos zsidóság álláspontját. Hiába mondja Katzenelson, hogy guerrilla hercei folytát a revizionista csoport, meg a mirachisták. Ez nem guerrilla harc, mert nem elbujtan, hátulról, hanem nyíltan bírán önértelen és férfiakhoz méltóan támadják a mostani AC politikáját.

A tehetségtelenek bolsevizmusa

Igy is nevezhetnénk a barna veszedelmet. A tehetségtelenek bolsevizmusa. Aki nem hiszi, annak álljon itt tanulságul. A nemzeti szocializmus nem egyéb, mint egy jól leplezett rablóhadjárat azok ellen, akikből el akarják rabolni gazdasági pozícióikat. Akinek nem árja a nagynyja — az pusztuljon. Ez a jelszó! És a *haadil-chus oavusz*, — illetőleg az árja nagymama, sok unokát segít ma Hitlerországban pozícióhoz. Igy legutóbb 500 katonalíszlet dobta az uccára, hogy másoknak adják át helyüket. És ez az „áldott” árjaparagrafias uccára dobott professzorokat, bírakat, ügyvédeket. Igy legutóbb is Kerll, porosz igazságügyminiszter azzal büszkélkedett, hogy a porosz igazságügyi hatóságok alapos „nagy-takarítást” végeztek. 13 főügyészből 11 el kergettek el, 86 első bíró közül 50-ot. Berlin 1040 bírása közül csak 370 maradt meg állásában, 670 el kirugtak. A bíralmati póstólól 1933 ban 8000 tisztviselőt dobta ki, a vasutól 7000 el. Valamenyt az árjaparagrafias alapján. Más országokban az igazságügyminiszter, a törvények legfőbb őre, viszont Németországban Kerll miniszter ur a törvénytelenségek legfőbb irányítója.

A német iskolákban fajelméletet tanulnak.

és halvány fogalmaink sincsenek a Chanukáról?

Ez volt tehát a harmadik kérdésem atyám! Végül pedig ez legyen a negyedik:

Miért oly becses számokra Ivan Ivanovits barátsága és miért nincs Reb Jenkel-nek előtte semmi tekintélye? Miért jön Ivan Ivanovits oly hangosan hozzánk mindig a főajlón keresztül és miért kell Reb Jenkel-nek a hátsó ajtón halkán jönnie?

Miért van nálunk nagy sürgés-forgás, ha Ivan Ivanovits jön házukba és miért nem tudunk még helyet sem találni Reb Jenkel-nek, aki szégyenkezve áll meg az ajtóban és tekintetünket kémleli, hogy nem alkalmatlan vendége nálunk?

Miért neveljük magunkat belegr Ivan Ivanovits viccén, mialatt Reb Jenkel szólni is alig merészel, mert fél, hogy senki sem hallgatja meg?

Miért viseltetünk a legnagyobb tisztelettel a német tanítóknak iránt és miért tűnik a „Rebbe”-ből, aki egyszer egy hétén jön hozzánk, hogy héberül tanítson?

Miért fizetünk elő a képeslapokra és folyóiratokra egy hónapnál előbb, minthogy előfizetésünk lejár és miért vágsz oly mérges arccal, ha egy zsidó lapra kell előfizetned?

**Közvetlen a Gara Nord szomszédságában
Hotel IMPARATUL TRAIAN (Terminus)**

szálloda
București, Calea Grivitei No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0059

Az erdélyiek találkozóhelye Bucurasthen!
Elsőrangú szálloda, fekvéssel, központi fűtéssel és meleg vízzel minden szobában, A szálloda egész szobáiban beszél magyarul és németül. — A házszolgák minden vana érkezéséig a pályaudvaron van és dímentesen szállítja a szállodába a vendégek poggyászát.

A gyermeke beledegződik, hogy a német az „uralkodó” faj, s hogy ők nagymamájuk jóvoltából északi felsőbbrendű emberek. Természetesen gyűlölni kell minden más fejtűt és főképpen a zsidókat és azok valamennyi ivadékat. Példa van erre is sokezerenyi. Többek között az a borzalom is, hogy Riddkopf westfalai város legnagyobb üzletének 61 esztendő tulajdonosát azzal gyanasították meg, egy iskolásgyereket fejleltése alapján, hogy 19 elárulástólányon, akik náta elkemarában vannak, erőszakot követelt el. „Csak nyugodtan rágalmazni! Ez a molto, ha a megasztos árja eszme ezt kívánja. Az bizonyos, hogy ez a nemzetiszocialista mérég legerősebb a némeleket fogja halálra sebezni. Ez az emberi eljás szűzönkre épített, világnézetnek csufolt gazság, előbb-utóbb össze kell omoljon, mert hazugságokon épült fel. És akkor ugy jár, mint a skorpió. Ahoz a skorpióhoz hasonlít, amely önmaga mérgevel és önmaga fulánkjával öli meg magát. Aki ebben még kételkedik, az erre idővel rá fog eszmélni. Mert csufosan pusztulni fog a XX. század legnagyobb és legjellegesebb rablóhadjárata.

Egy osztrák főherceg — a zsidókérdésről

Mostanáig nagyon csendesek voltak a régi Habsburg főhercegek. Most azonban, mióta a „rendi” Auszria újjáéled, ők is hallatják hangjukat. Igy például József Ferdinand főherceg, a Neues Wiener Journal egyik legutóbbi számában nyilatkozik és ami még érdekesebb — a zsidókról is mond néhány szót.

„Német privilegium, hogy felvesz magába külső befolyásokat, de mindig hű marad önmagához. Ez a zsidóság sajátossága is, tehát az is, hogy nem asszimilálódik. Ebben lel magyarázatát az a zsidóellenes tendencia, amely ma urrá lett a német birodalomban. És ez a zsidókkal való ellentét úgy alakul, mintha a zsidóság valóban olyan idegen test volna, amely a nép életét veszélyezteti. Mi osztrákok egészen más szomszögból nézzük ezt a kérdést. Már csak azért is, mert mi elismerjük minden népek sajátosságait. Epen ezért gondolom, hogy a zsidó is igen jó osztrák lehet. A „magasrendű” zsidó épen úgy át tud itatódni a keresztényi etika alapjaival, mint egy pogányságtól ellávolódó valódi ke-

resztény. A zsidó csak akkor lesz veszedelmes, ha elhagyja azt az etikai alapot, amelyet a vallásosság biztosít. Mert csak akkor ébred fel benne az a vágy — hogy mindent elpusztítson, ami a tradíciókkal kapcsolatos — akkor lesz tehát a zsidó — bolsevista.

Igy a főherceg. És nem tudjuk ellagadni, hogy némi kis igazság van abban, amit mond. Legfeljebb hozzáfűzhetjük, hogy a zsidó, aki léte a zsidó etika alapjairól, legelőször is a zsidóság negy ellensége lesz. Még azt is megmondhatjuk, hogy az ugynevezett „keresztényi etika” alapjait a zsidóból vette. Végül: ha a vallásatlanság vízi közelebb az embereket a bolsevizmu-hoz, akkor ez a féltel a nem-zsidókra is. Ha egy nemzsidó elhagyja vallását és bolsevista lesz, akkor épen olyan metamorfózis megy keresztül, mint zsidó elvársza. Hiszen példa erre a nemes származásu keresztény Lenin is, aki tulajdonképeni nyíltan növesztője volt a kommunista eszméknek.

Tény az hogy amint a főherceg nyilatkozatából láthatjuk, a Habsburgok hagyományos felfogása a zsidósággal kapcsolatban — belőle sem veszett ki. De még mindig jobb egy Habsburg, mint például — Hitler!

Koponyaalkat és pánger-mán világhegemonia

Ha az olvasó nem tudná, eláruljuk, hogy a magyar nemzet döntő többségének koponyaalkata — gömbölyű. Annira gömbölyű, hogy ez a gömbölyűség ma már a magyar belpolitika sarkalatos kérdésévé változott. Csak a napokban tartóztatott le a rendőrség Nyugat-magyarországi egyik helységében egy sváb nyilaskeresztes agitátort, aki Hitler fajelméletének hirdetésével tűntette ki magát. Viszont ez az elmélet nyitotta ki előtte a markó-uccafogóház kapuját is. Az agitátor ugyanis a fajelméletre támaszkodva, a germánok kosztukoponyájáról zengelt dicső jelszavainak förtettségétől távol tartjuk magunkat és helyette a nemzeti összefogás, a dicsőségérteljes történetünk és ha a bne-brith magasztos ideáljának a szolgálatalában állunk: ha az internacionális altheistik, nemzeti értékeket elliprők, a cionizmust megterítők hada ellen felvesszük a harcot; ha nyíltan és erélyesen határt vonunk: zsidó nemzeti vagy internacionális mozgalom, egységes zsidó nemzet, vagy gyűlöletből fűtött osztyályok, cionizmus vagy marxizmus között!

A cionizmus nemzeti mozgalom és ezért annak első célja csakis a zsidó nemzeti állam felépítése lehet. Minden más zsidó mozgalom, amelynél a gazdasági, avagy a társadalmi rend felépítésének a módozatai van előtérben, nem cionista, sőt nem is zsidó! Hamis vízeknek eznek a zsidó közönség megtevésére szolgálnak tehát mindazon pártok, akik a sékel révén a zsidó nemzeti rétegek között bomlasztó, gyűlöletteljes és ártalmas világmeváltó tévtanakat hirdetik. Eleget hittük, hogy ha a világot megváltják, ha a proletariátus veszi át a hatalmat, — a mi véres zsidó sorsunk is nyugodpontra fog jutni. De ime: kezét fogták a Voítán imádó germánok és a Marxot bálványozó világmeváltók! Találkoztak, mert megértették egymást, mert közös programjuk van: kiltani mindent, ami zsidó!

A zsidó ifjuságunk tehát ma választania kell: a zsidó nemzet megújodása, ellunése; a zsidó hit, remény, történelmi és tradíció, vagy a mindent romboló, tagadó, gyűlöltó tévtanok között. Határozzon ki, hogy aláírja-e a galut gazdasági és szellemi harcainak hullámaiban — vagy segít felépteni az osztályharcot és gyűlöletből mentes zsidó államot; a Jordán mindkét parján!

Még egyet! Ifjuságunk magáévá kell tegye

Fizessen elő a „NÉPÜNK”-re

HIREK

„Népünk” cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Niszán 28, április 13.
Szombat: Niszán 29, április 14.

Heli szidra: אָרְיָה
Heli háfóra: אָרְיָה עֵר דִּיך
Roschodes bentsch. מִכְרֵן הַחֹדֶשׁ

Szombat kezdete:

Üzlet bezárás 6.45
gyerlyegyjűlás 6.55
Istentisztelet kezdete 7.00
Szombat befejezése 7.05

Rosch Chodes: אָרְיָה Vasárnap és Hélfőn

Perek 1. אָרְיָה

A zsidó ifjuság választói!

Irt: Dr L. L. Gottesmann (Kosice)

Tagadhatalan, hogy olyan században élünk, amely egy új társadalmi, gazdasági és szellemi világrendet akar elénk tárni. Egyelőre csak gigantikus küzdelmeknek vagyunk tanui, amely felkavarja az emberi szenvedélyeket, átakarja építeni az egész életállítást és határozott állásfoglalásra igyekszik rábírn az emberiséget. Hogy ez a harc a nacionalizmus és marxizmus a hit és anarchizmus, ember és a gép között, hogyan fog végződni, erről ma nem beszélhetünk. De hogy a zsidóság háttan fog lefolyni: az tagadhatatlan. És hogy a világnézetek termelést rendje, korporációs avagy kommunista alapon, a zsidóság eliminálásával kezdődik, az is bizonyos. Az első, mert a majoritás, illetve a nemzeti összefogás alapján áll, — a másik, mert a majoritás, illetve az osztályharc alapján áll. Bármelyik termelési rendhez is csatlakozik a galuti zsidóság, sehol helyet nem találhat, mert mint a legkisebb ellentállóképességgel bíró emberanyag, elsönek esik áldozatul. Nem paradoxon tehát, ha elismerjük, hogy a majoritás kérdése döntő mindenütt és kiutunk csakis az a hely lehet, ahol a mi zsidó majoritásunk lesz!

Méltó helyünket biztosítani csakis úgy tudjuk, ha szemünk előtt mindig az lebeg, hogy minden zsidót egyaránt fenyeget a pusztulás veszélye és osztályokra való tekintet nélkül, egy egységes sorsközösségben kell összefognunk, ha a tőke és a munka egymást usztó jelszavainak förtettségétől távol tartjuk magunkat és helyette a nemzeti összefogás, a dicsőségérteljes történetünk és ha a bne-brith magasztos ideáljának a szolgálatalában állunk: ha az internacionális altheistik, nemzeti értékeket elliprők, a cionizmust megterítők hada ellen felvesszük a harcot; ha nyíltan és erélyesen határt vonunk: zsidó nemzeti vagy internacionális mozgalom, egységes zsidó nemzet, vagy gyűlöletből fűtött osztyályok, cionizmus vagy marxizmus között!

A cionizmus nemzeti mozgalom és ezért annak első célja csakis a zsidó nemzeti állam felépítése lehet. Minden más zsidó mozgalom, amelynél a gazdasági, avagy a társadalmi rend felépítésének a módozatai van előtérben, nem cionista, sőt nem is zsidó! Hamis vízeknek eznek a zsidó közönség megtevésére szolgálnak tehát mindazon pártok, akik a sékel révén a zsidó nemzeti rétegek között bomlasztó, gyűlöletteljes és ártalmas világmeváltó tévtanakat hirdetik. Eleget hittük, hogy ha a világot megváltják, ha a proletariátus veszi át a hatalmat, — a mi véres zsidó sorsunk is nyugodpontra fog jutni. De ime: kezét fogták a Voítán imádó germánok és a Marxot bálványozó világmeváltók! Találkoztak, mert megértették egymást, mert közös programjuk van: kiltani mindent, ami zsidó!

A zsidó ifjuságunk tehát ma választania kell: a zsidó nemzet megújodása, ellunése; a zsidó hit, remény, történelmi és tradíció, vagy a mindent romboló, tagadó, gyűlöltó tévtanok között. Határozzon ki, hogy aláírja-e a galut gazdasági és szellemi harcainak hullámaiban — vagy segít felépteni az osztályharcot és gyűlöletből mentes zsidó államot; a Jordán mindkét parján!

Még egyet! Ifjuságunk magáévá kell tegye

személyes jövőjét, a zsidó nemzeti közö vég jövőjével. Ezáltal megszűnik a nyugtalanság, keresés, lapogtatás és helyette a hit, a remény egy szebb és jobb jövőbe gyökeredzik meg bennük. A peszimizmus fojt gató karmaiból — az optimizmus csendes és biztató révébe vesszünk horgonyt! Ehez azonban szükséges, hogy vesszünk le minden báványimádást és térjünk vissza a mi zsidó és örégi tradícióinkhoz, Istenünkhöz! Itt megtalálunk minden szociális feltevésséget, úgy megunk, mint emberfarsaink részére, mert a mi vallásunk a szociális igazság minden követelésének elegendő. Ha tehát a szocializmus azt jelenti, hogy minden szociális reform, berendezés a nép és az ember jóvára fordíttassék, úgy akkor mi, a zsidó nemzethez és annak vallásában megnyilvánuló igazságához, szocializmusához ragaszkodók vagyunk — az igaz szociálisták. De a nemzeti ébredés, a zsidó szocializmus, a Herzl cionizmus nem lúri a zsidóságot és a zsidó államot széjjelszakító elemeket! Ez elemek elleni harcból tisztán és becsületesen kiemelkedő két helyet lobogó fogja csak hirdetni tudni egy boldog zsidó nemzet és még boldogabb zsidó állam dicsőségét! A zsidó ifjuság utja tehát: az első a zsidó nemzet békéjét és boldogságát megtalálni, mielőtt a világ megváltását akarja!

— Betiltották a palesztinai revizionisták Telavivi konferenciáját. *Tel-Aviv*. Tel-Aviv városi tanácsa betiltotta a revizionista zsidó nemzeti szakszervezetek konferenciáját, amelyet Peszach ünnepe között akartak megtartani. Jabotinsky, a Revizionista világ-szervezet elnöke táviratilag tiltakozott Dizengoff Mair polgármesternél a betiltás ellen, aki azonnal válaszolt és levelében kifejtette, hogy a betiltás nem díratk a revizionisták ellen irányul, hanem a Levante Messe érdekében nem engedél ezek semmilyen olyan összefüveteli, amely károsan hathatna vissza az idegenforgalomra.

— Egy csehországi német lap visszavont rágalmai. Az Egerben megjelenő „Sudetendeutsche Tageszeitung” az elmúlt nyáron „Gruellünger am Pranger” című kvalifikálhatatlan támadást indított a csl. származású Egon Ervin Kisch ellen, amiért ez néhány igen sikerült képen megrajzolta a mai Hitler-rezsimet. A napokban aztlan nevezett újság a következő helyreigazítást közölte: „Gruellünger am pranger” című aialt 1935 május 16-án éles támadást indított Egon Ervin Kisch író ellen. A kérdéses cikket egy berlini sajtószolgálattól vetjük. Minthogy meggyőződünk róla, hogy az Egon Ervin Kischről közölt állítások teljesen alapatlanok, ezennel visszavonjuk ezeket, valamint azon állításunkat is, hogy Egon Ervin Kisch „hazug rémhíreket” terjeszt.

— Beer Saba mellett egy régi város romjait ásták ki. Jeruzsálemből jelentik: Beer Saba tól északra végzett archeologiai ásások egy városnak romjait hozták felszínre, amely Bzanc korabeli időkbeli, az arab uralom kezdetének idejéből, (a rendes időszámítás VI ik századában) veszi eredetét. A város kereskedelmi göcpon lehetett és érdekessé az teszi, hogy a Bizánc kultúra maradványából ez Palesztinában ma még az egyedülálló.

— Halálozás. Sulyos csapás érte sevljusi hitközséget Kohn József, köztisztviselőben álló alrabbiának elhunytával. A 81 éves korában elhalálozott rabbiának temetése március 29-én folyt le a város és környéke zsidóságának osztalan részvétele mellett. Az elhunyt feltett heszpédemetek mondták fia, Kohn Hermann derecskei főrabbi, a sevljusi és szaplonecai főrabbi. Az elhunyt végrendeletkezése értelmében még a temetés szomorú aktusának megjezése előtt, udódjál a hitközség vejét, Klein J. L. el választotta meg.

— Varsóban csökken a zsidó lakosság száma. A lengyelországi nemrégiben lefolytatott népszámlálásból érdekes adatok kerültek nyilvánosságra. A statisztika adatai szerint Varsónak 1,200,240 lakója van, amelyből a zsidó lakosság száma 400,000 el lesz ki. A városi lakosság arányszáma a mai népszámlálási állag szerint visszaesést mutat, mivel jelenleg az őslakosságának 33,3 százalékát teszi ki, míg a háború kitörése előtt az őslakosságának 38,1 százalékát tette ki.

harisnyái a legjobbak és legtartósabbak.

Különlegessége az „AREKA” matt selyemharisnya!

Kérjük mindenütt az „ALBA-IULIA” antiseptikus pipere szappant. Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű „URSUS” szappant. Gyárja: Breckner János r.-t. Alba-Iulia

Keresse fel a Levantei Mintavásárt Tel-Avivban!

A telavivi mintavásárra utazóknak be kell szerelniük elutazás előtt egy állandó belépő-tiketett, amely több külön bűzö kedvezményre ad jogot. Ezek között a kedvezmények között szerepel egy ingyenes utazás is Palesztinában. Információkkal szolgál a romániai vezérképviselő, a dr. A. Mibashan vezetésével álló

KEDM
Bürou de turism și voiaj
București, Strada Colței No 1., etaj 1.
Telefon: 3-2160

Erdélyi kizárólagos képviselőnk: RAPID Informátor Cluj, Regina Maria 32.

— Kaszusz harc Newyorkban. A newyorki zsidó központban nagyobb tanácskozás folyt az orth. rabbik között egy erőteljes harcnak a beindítása érdekében, a kaszusz fokozottabb mértékben való biztosításáért. Az elhangzott szónoklatok rámutattak arra, hogy az orth. rabbik Newyorkban eddig hiába fáradoztak a kaszusz érdekében, mivel még igen keveset értek el, hogy a zsidó lakosság tulnyomó részét meggyőjék a tréfo ételek használatától. Többek között rámutattak arra, hogy Newyorkban több mint 10 000 üzlet és kereskedő foglalkozik kóser ételek eladásával, amely évente több mint 200 millió forgalmat bonyolít le. Ezzel szemben a hus és más ételek rituáléjára mindössze 8 megszűnt ügyel föl. A tanácskozásokon résztvevők egy konferencia összehívását határozták el, a newyorki kaszusz biztosítása érdekében.

— A cseh margarinörvény és a zsidóság. Prágából jelentik: A napilapok jelentése szerint a minisztertanács elfogadta a margarinörvénytervezetet, mely szerint a belföldi sertészsírtámogatása céljából az ételzsírgyárak költségeknek a jövőben bizonyos százalék dísznövényt keverni a margarinba. Hogy a kóser margarin mily módon lesz mentesítve ebből a köztisztviselő a minisztertanácsban nem került szóba. Mindenesetre remélhető, hogy a kormány tekintettel lesz a kóser margarin gyártására s ezt mentesíteni fogja a dísznövényt való keverés alól.

— Zsidó istentiszteletek a párisi rádióban. Páris. A francia posta miniszter rendelete értelmében a párisi rádió minden héten rendszeresen vallásos előadásokat és istentiszteleteket fog tartani. Április 13-án, pénteken a párisi rádió egy zsidó istentiszteletet fog közvetíteni. Prof. Henri Bergson, korunk egyik legnagyobb zsidó filozófusa is előadást tart a párisi rádióban.

— A cseh szlovák revizionista unió országos konferenciája Kassán. A cseh-szlovák Brit Házban, amely a köztársaság legerősebb és legjobban szervezett cionista szervezete kb. 160 helyi csoportjával f. hó. 29-30 és május 1-én tartja meg országos konferenciáját. Ezen konferenciára kb. 150 delegált várnak. A konferenciával egyidejűleg a Belár is megtartja országos összejövetelét ápr. 29-én, majd ugyanazonnap délelőtt 12 órákor disztribúciót rendez zene kíséretében a dr. Stefanik szobor elé, ahol Dr. L. Gottesmann beszél. A háromnapos konferenciára valószínűleg maga Jabotinsky is eljön, melyen a következő érdekesebb referátumok lesznek. Dr. Schichtmann (Páris): A Brit Ház zohar feladata. Prof. dr. O. Rabinovitz: A cionizmus helyzete. Dr. L. Gottesmann: A zsidóság és a cseh-állam Dr. Vachsmann (Páris): A zsidóság gazdasági helyzete. A konferencia ápr. 29-én d. e. 11 órákor a S. Chalkház nagyteremében v. szí. kezdődik.

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb találkozóhelye Bucurestiben

KATZ orth. restauránt
BUCURESTI, Str. Carol 36 I. em.

A ROMÁN RIVÉRIÁN

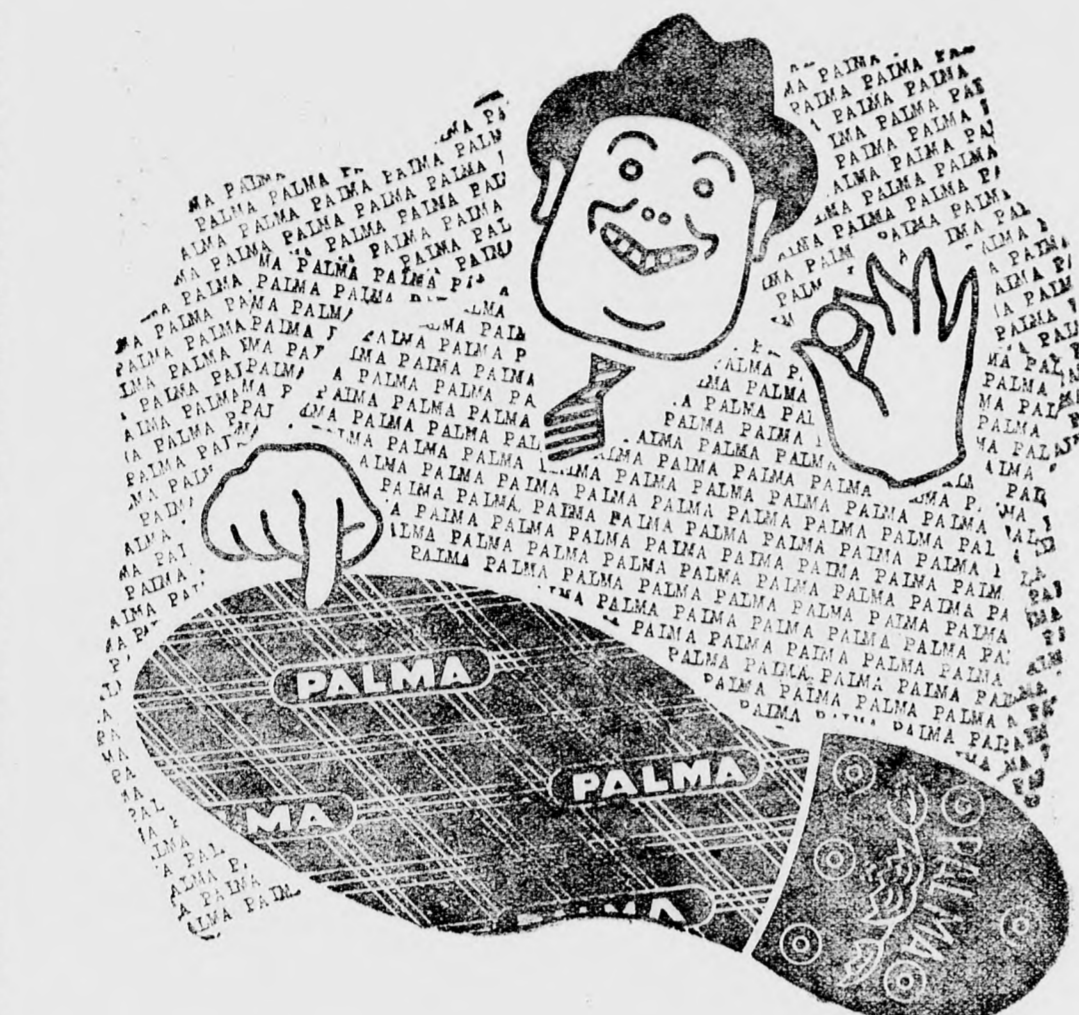
CARMEN SILVÁN

a Constanja melletti kies fekvésű tengerparti gyógyfürdő és üdülőhelyen, ahol az angol-kóros gyermekek és reumatikus bajok gyógykezelése legjobban bevált, 1934 május 1-től megnyitóm a legszebb helyen fekvő orth. és komforttal berendezett panziómat a „MÁRIA VILLÁ”-ban, ahol a legjutányosabb árak mellett családias otthonnal f. vendégeim rendelkezésére állok.

Tisztelettel MÁRK SÁMUEL
A panzió a fürdő strandjának és kaszinójának közvetlen közelében fekszik.

Jelenlétkezesek:
Grossmann vendégfog Constanja Str. Traian No. 15.

Tartóztalpa a Szt. László fertőtlenítő adalék szappannal

A PALMA tartóztalpa a leggazdaságosabb viselet!

Ha új cipőt vásárol, vagy régit javíttat, követelje a **PALMA** tartóztalpat.

Pogrom!

Ez a szó manapság szervesen össze van nőve Németországgal. A prágai ZTA. teljesen megbízható forrásból értesült az alábbi tragikus eseményről, amelynek színhelye a bajorországi Gunzenhausen volt, tehát Julius Streicher működési területének szűkebb házája. Gunzenhausenben pogromot rendeztek a nemzetiszocialisták, amelynek 2 halottja és számos súlyos sebesülte van. A pogromra egy vendéglőben lefolyt boltrányos jelenet szolgált kiindulási alapul. Egy zsidó vendéget, aki betért a gunzenhauseni vendéglőbe, az olasztokodó keresztények megtámadták, sulyosan bántalmazták, majd kidobták az utcára. A verekedő vendégek rövidesen megerősítést kaptak a nemzetiszocialista rohamcsapatok részéről, akikkel aztán együttesen indultak el és támadták meg a helység zsidó házait és üzleit. Ekkor kezdődött el a pogrom! A házakban tartózkodó lakókat, így az asszonyokat is brutálisan inzultálták, kihurcolták őket az utcára és lönyörtelenül megkínózták valamennyit. Egy 20 éves Rosenfeld névű fiatalembert, miután bestiális módon elkínózták, egy szomszédos kertben holtan találták meg, egy fára felakasztva. Hivatalos verzió szerint Rosenfeld öngyilkosságot követett el, de ennek semmi valószínűsége nincs. Az elkínzott ifjunak nem is lett volna annyi ereje, hogy tettét végrehajtsa. A gyilkosságot a nemzetiszocialista pogromhősök követték el. Roseneau 60 éves zsidó kereskedőt ugyan csak holtan találták meg az utcán. Az aggasztóan 4 főszerűs volt a szívében. Bár a hatóságok bevezették a „vizsgálatot” és erőltet nyomorást tártak, siettek a két áldozat tot még aznap elföldelni, anélkül, hogy a hivatalos boncolást megjelölték volna. A gunzenhauseni zsidó lakosság páni félelem közepette él, számonan pedig véglegesen el-

hagyták a helységet. Julius Streicher lapja, a „Stürmer” viszont elégedetten ad hirt a „german” szellem újjászületéséről és folytatja tovább uszításait, amely időnként egy-egy gunzenhauseni pogromban hozza meg gyilkos gyümölcsét!

Erdősodik a német áru-bojokott

Megírjuk, hogy Newyork egyik legjelentékenyebb nagyáruháza a Macy & Co. Berlinből Prágába helyezte át a bevásárló központját, amely egymaga is jelentékeny veszteséget jelent a német piac számára. Mint értesülünk a Macy áruház példáját követte Amerika másik két nagyáruháza E. W. Woolworth és Gimpel Testvérek is, nem épen németáru-bojokott iránt való megértésből, hanem azon egyszerű lényből kifolyólag, hogy „a német áruk iránt a község részéről semmi kereslet nem mutatkozik”, amint azt az áruváiz igazgatósága hivatalosan is kijelentette. A londoni „Sunday Times” egyébként igen érdekes jelentéseket közöl Németország katasztrófális gazdasági helyzetéről, amelynek legfőképpen a zsidó áru-bojokott adta meg a döntő lökést. „Ha nem lesz rövidesen gyökeres változás, írja a lap, akkor a munkanélküliség még nagyobb arányokat fog ölteni. Ez pedig, könnyen a Hitler rezsim közel végét is jelentheti”.

A „Parisier Tageblatt” ugyancsak érdekes leleplezéseket közöl Hillerét pénzügyi nehézségéről. A tökéltány közelézetben most mindent megmozgatnak, hogy a kimenekült zsidó tőkét visszacsalogassák az országba. Az ügy-nökök egész sorát állították csatasorba Európa minden jelentékenyebb központjában akik megkérnyékelték a zsidó tőkésekkel. Legutóbb egy zsidó bankárt sikerült is rávenni arra, hogy Svájcából visszavigye f. éjft Németországba. A tranzakció megváltó és Hillerék elkobozták a bankár egész vagyonát. Megérdemelte.

Wezel Albert, az Erdélyi Orth. Központi Iroda einöke, nagybeteg

Ciujról jelentik: Wezel Albert, turdai fő-rabbi, az Orth. Központi Iroda elnöke, már helek óta súlyos influenzával beteg fekszik turdai lakásán. Aggódo családja a nagybeteg elnököt egy ciuji sanatóriumba akarja a további gyógykezelés céljából beszállítani. A Központi Iroda természetesen Wezel Albert főrabbi áldásos munkáját a betegsége miatt nélkülözni kénytelen. — Az erdélyi zsidóság vezetői főrabbiának ezton kívánunk mielőbbi gyógyulást és jó egészséget.

Einstein professzort lelkesen ünneplik Amerikában, mialatt a nacik ragalomhadjáratot vezetnek ellene.

A napokban hagyta el a saját Einstein professzor „Mein Weltbild” című műve, amely első ízben tartalmazza teljes részletességgel azt a levélváltást, amely a porosz tudományos akadémiára és Einstein tanár között lefolyt. A porosz akadémiára Einstein tudvalevőleg azzal valódi, hogy rémhüreket terjeszt Németország ellen. Einstein professzor ezt az áttetsző vádlat természetesen méltóságtejesen visszautasította és rideg tárgyilagossággal fejt fel a vádak indító okait. Amíg azonban Hitler felkent tudományos „tekintélyei” Einstein ellen szórják vádjaikat, az egész világ ünnepli a nagy zsidó tudóst és mar számos kormány ajánlotta fel számára az állampolgárságot. Legutóbb New Jersey állam kormányja is ajánlotta számára ezt a megiszteltetést és mivel Einstein jelenleg a New Jersey állambeli Princeton egyetemen tanít, ezt el is fogadta. New Jersey kormányzója, Moore, ezt az alkalmat igen ünnepléses külsőségek között akarta megörökíteni. Március 25-én nagy ünneppé keretében avatta fel a kiváló zsidó tudóst New Jersey polgárává, amelyen több, mint 10 000 ember vett részt. Az ünnepségnak óriási bevétel volt és Einstein egyenes kérelmére a rendezőség ezt a német menekültek palesztinai leteleptetésére adományozta.

Zsidó származásu diplomata a pesti szovietkövet

Budapest. Petrovski Adolf szovjetkövet hírlón délelben fél egy órákor jelent meg ünnepléses kihallgatáson Horihy Miklós kormányzó, akinek a szokásos diplomáciai formások között átnyújtotta kormány megbízólevelét. A budapesti község egyébként nagy érdeklődéssel kíséri a szovjetkövet minden lépését. Petrovski, aki igen elegáns megjelenésű diplomata, zsidó és eredetileg lengyelországi származásu. A szovjetkövet pénteken este a Dunapalota-szálló éttermében, a magyar főváros legelőcsényebb étkezőhelyén vacsorázott, majd egy hölgy kíséretében autón a Parisien Grillbe ment, ahol végigmézte a műsort.

A budapesti lapok megírják, hogy a szovjetkövet kitűnő társasági ember, modora rendkívül finom és diszkrét. Az újságírók szinte óránként ostromolják nyilatkozatért.

— Nagy zsidó földvásárlások Cyprusz szigetén. Emlékeztet lehet olvasnánk előt az a cikksorozat, amelyet a Cyprusz szigetén meginduló zsidó kolonizáció érdekében írtunk. Most kapjuk azon érdekes hírt, hogy a tel avivi zsidóság egy csoportja Cyprusz szigetén 10 500 dunam földet vásárolt a sziget különböző részein. A cyprusi lakosság, amely évek óta súlyos gazdasági válságát éli, örömmel üdvözli a zsidó földvásárlásokat, mert reméli, hogy a kolonizáció folytán a szigetén élénk gazdasági élet fog kifejlődni, úgy, hogy a benszültök előt is a munkalehetőségnek új periódusa nyíllik meg.

Gondoskodjék ö reg napiairól és időelőtti munkaképtelenség esetére!

Ezt könnyen megteheti, ha jövedelméhez mért havi fizetések ellenében **Járadékkal kapcsolatos NYUGDIJBIZTOSITÁST** köt nálunk.

KÜLÖNLEGES ELŐNYÖK:

1. Orvosi vizsgálat nem szükséges, csupán 2 évi várakozási idő.
2. Baleset által okozott rokkantság esetén várakozási idő sincsen.
3. Kényelmes fizetések havi díjszablatokban.
4. Vészhelyzet esetén azonnal kedvező feltételekkel.
5. Megtámadhatatlan a biztosítás egy évi fennállás után.
6. Nem vesz el a pénze akkor sem, ha csak egy évi díjat fizetett.
7. Megszakithatja és újból felveheti a díjtiztést (pl. rossz üzletmenetnél és állástalanság esetén, stb.)
8. Visszavásárolható vagy kölcsönrel terhelhető kedvező feltételekkel 3 évi díj fizetése után.
9. Tökéletes kedvező feltételekkel.

Minél előbb kezd meg, annál jobban értékesítheti megtakarított pénzét!

Felvitálgatást és díjszámítást költségmentesen nyújtunk.

PHÖNIX Életbiztosító Társaság

Központi székhelye: **VIENNA**

Erdélyi igazgatóság **Ciuj, Str. N. Iorga 16. Telefontszám 11-48**

Engedélyezve Romániában 1929. január 14-én, közzétéve a Mon. OI. 13 számában 1929. jan. 16-án. Alapszabályok közlőve 2500. OI. 1929-15. Bonyolítva az illovi törvényeskedő a cégjegyzéke 1929. január 21-én 6. sz. alól.

Halálos szerencsétlenség egy palesztinai hajón.

Jeruzsálem. A Lloyd-Triesztino társaság „Italia” nevű gőzösén, amely Triesztből Jaffába igyekezett, Larnaca ciprusi kikötőben súlyos szerencsétlenség történt. A leheráru szállítása alkalmával egy emelő-daru a fedélzeten időző palesztinai turista csoportra esett, amely Sara Chajes lettországi 20 éves halucát zsonnal megölte és 7 személyt megsebesített. Súlyos sérüléseket szenvedett Goldberger Regina 27 éves németországi chaluza, aki Prágából indult és Chava Balenunes 25 éves rigai leány. Könyhében megsebesültek Israel Jakob Czervinski 55 éves jeruzsálemi rabbi, Hans Ermann Berlinből, Dora Uha Libanból, Abraham Baskin Varsóból és Lea Breupies Lepitzből. Sara Chajes telemél Tel-Avivba szállították és ott temették el. Az „Italia” a gyász jelűl fekete zászlót húzott az árbócra.

A Hasomer Hacair — a kommunizmus szolgálatában.

Az egész zsidóság mélyen megrendítette az az uhorodri hír, hogy a rendőrség egy kommunista agitációs iskolát fedezett fel, amely az ismert magyar kommunista vezér Fábry vezetés alatt állt. 42, többnyire ifjakból álló csoportot tartóztaltott le a rendőrség, közöttük 12 organizált hasomer hazair tagot! A összes cseh lapok foglalkoztak ezen hírről és sajnos a cionizmusnak sokat érték, kellemetlen kommentárokkal is lettek ezek fűszerezve. Nekünk nemzeti zsidóknak ez csak egy szomorú tény, mely bizonyítja, hogy a baloldali a cionizmus leple alatt kommunista célokat üz. De mikor fogják már hivatalosan is az álarcot letelni?

A tel-avivi Lewante Messe alkalmából, április hónapban a

ZION LLOYD

M. Iampolsky vezetés alatt, olcsó és kényelmes utazásokat rendez Palesztinába. Április 20-án a „Risveglio” gyorshajó

23-án a „Regele Carol I.” gyorshajó

A kiállításra szóló állandó belépési jegyért, valamint a hajó jegyért, angol nyelvű, s. b. fordításon késedelem nélkül a

ZION LLOYD-hoz
BUCURESTI I. Bul. Elisabeta 15.

Starhemberg herceg

„keresztény törvényekkel” akarja megoldani a zsidó-kérdést

Bécs. Starhemberg herceg, az osztrák Helmut Wehr einöke, a napokban az angol és amerikai újságírók tiszteletére adott luncheon a zsidókérdésről is nyilatkozott és többek között a következő kijelentéseket tette: — Az erőszak antiszemizmusa — örüllség. A zsidókérdést nem lehet erőszakos módszerekkel megoldani, még a numerus kluauzus bevezetésével sem, amely nem más, mint szemleli erőszak. A zsidókérdés egyetlen megoldását az új törvényhozás fogja megadni, amely a keresztény többség érdekeivel minden tekintetben megfelel. A zsidóság jöjön és értékes elemet tesz maguk is be fogják látni. A zsidóság értékes elemét mi is meg fogjuk látni, akiknek szolgáltatnunk Ausztria új felépítésénél szükségünk is van. — Az bécsi sajtó jelentése szerint egyébként a Dollfuss által irányított új alkotmány is tartalmazni fogja a hit- és gondolat szabadságot.

Cseh-szlovák petíciós mozgalom hatalmas sikere.

A cseh, petíciós mozgalom óriási méreteket üt. Az összes vezető német, cseh, szlovák és magyar újságok naponta foglalkoznak vele és a kollektív aláírások száma meghaladja 40 000-t. — A kassai hitközség felhívására, hogy a hitközségek maguk is hivatalosan csatlakozzanak a petícióhoz, eddig számtalan hitközség tett eleget, köztük megemlítendő: Banska-Bystrica Zvolen, Nove Zamky, Michalovce, Humenne, Galanta, stb.

Meghalt Musa Kazim — a zsidó Palesztina legnagyobb ellensége.

Jeruzsálem. 85 éves korában a napokban hunyt el Musa Kazim a keresztény-mohamedán arab kongresszus elnöke. Musa Kazim legnagyobb ellensége volt a népszövetségi Palesztina-mandátumnak és a zsidó nemzeti otthon gondolatának. Ő volt a kezdeményező minden nemzeti ellenállásnak és lömegmozgalomnak, amelyet az arabok a mandatárius hatalom és a zsidók ellen indítottak. Legutóbb egyik nyilatkozatában Musa Kazim azt állította, hogy ő nem ellensége a zsidóknak, csak a palesztinai zsidó uralomnak.

ZSIDÓ HUMOR

ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Rothschild a Pollák

„Adjon kérem nekem alapos információt az ön városában lakó: Rothschild és Pollák cégről.” Így szólított egy üzleti levél, amelyre amilyen rövid volt, olyannak sikerült a válasza is: — Mit írjak Önnek? Pollák ist ka Rothschild, und Rothschild ist a pollak...

„Közel áll az igazsághoz”

Egy fiatal rabbi új meggyazótól akart kiadni a Bibliához. Elvitte a híres vilnai gaonhoz jóváhagyás végett. A gaon belenézett a kértatba és látta, hogy a magyarizált írásra egészen sűrűn tapad a biblia szöveghez. Mire mosolyogva szólott: „Az mindeneselre látom, hogy közel áll az igazsághoz”

A midrás humorából

A Midrás Jákuut fűzi alábbi kis mesét ahhoz a bibliai vershez: „Beszéd bőséggben nem marad el a bűn”. Két poeta állt Hadriánus előtt. Az egyik dicsőítette a beszédet, a másik a hallgatást. Szólt a király az elsőhöz: Szerinted tehát nincs jobb a beszédnél. Bizonyítsd be! Mire az felelt: Ha nem volna beszéd a világon, a királyok nem tanácsok halnának és a halottakkal sem lehetne jól gyakorolni, dicsérvén őket. — Szólt a király: Jól beszéltél. Autén szólt a másikhoz: Hogyan bizonyítottad be te, hogy a legfőbb jó a hallgatás? Mikor ez beszélni kezdett, föltek a társa és a szájára ütött. Szólt a király: Miért ütöttél a szájára? Mire az felelt: Uram ő az én területemre lépett. En beszéddel bizonyítottam a beszéd mellett, ő meg beszéddel akar bizonyítani a hallgatás mellett! Bizonyítsd ő halgatással! Ezért mondja Salamon király: Nem mondom, hogy csúszd be a szádát és ülj és hallgass, csak tartsd vissza az ajkadat a versengéstől és a hősbeszédűségtől.

A tanácsadó

Egyszer beállított egy fiatalember Rothschildhoz és állást kért. — Mit tud? — kérdezte Rothschild. — En kérem mindent tudok, mindénhez értek, mindenben tudok tanácsot adni, alkalmazom engem mint tanácsadót.

— Rendben van.

És a fiatalember hetekig ott volt és rem csinált semmit. Egyszer végül behívatta Rothschild és így szólt:

— Nézzé kérem maga egy tanácsadó, ugye?

— Igen.

— Na látja, most nekem egy jó tanácsra volna szükségem. — Tessék velem parancsolni. — Hát adjon nekem, fiatalember most egy jó tanácsot, hogy hogyan szabadulhatnék meg magától.

Lót és Nőé — a két részeg

A vilnai gaon meleg ajánlólevelet adott egy embernek, aki előadta neki, hogy kénytelen menni hozományt koldulni a leányának. Csakhamar részegen találták az illetőt egy kocsmá előtt és a meleg ajánlólevél elájt a sárban. Mikor új ajánlólevélért jelentkezett, a gaon így szolt hozzá: Tudja e, miér mondják, hogy vaiaki részeg, mint Lót? Miért nem mondják részeg, mint Nőé? Hiszen mindketten így szerepelnek a Bibliában. A dolog azonban élhető: Nőé kiházasította gyermekeit, aztán szóltól ültetett s megrészegedett. De Lótnak két nagy eladó lánya volt, miért részegkedett ő?

A bolond

Reb Jankev beront a rabbihoz és azt or dilja:

— Rabbi, ich bin meschüge.

A rabbi a vállára teszi a kezét és így szolt:

— Bist du wirklich meschüge, dann wast du dos nisch. Du wast doch aber, dass du meschüge bist, bist du doch nisch meschüge. Wos machst du dich dann meschüge? Du meschügener!

REGIA PUBLICA COMERCIALA
LOTERIA DE STAT PRIVILEGIATĂ PE CLASE

ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Játékterv ♦ Ötödik sorsjáték
1934 május 3 től 1934 október 5 ig
80.000 darab sorsjegy. 36.000 nyeresemény és 9 jutalom

Első osztály		Harmadik osztály		Ötödik osztály		
Húzás: 1934 május 3, 4-én		Húzás: 1934 július 3, 4-én		Húzás: 1934 augusztus 28-tól 1934 szeptember 26-ig		
Egy utazó jutalom 1.000.000		Egy utazó jutalom 1.000.000		A legnagyobb nyeresemény szerzésés esetében		
Nyeresemények		Nyeresemények		13.000.000		
1	1.000.000	1	1.000.000	Lei		
1	500.000	1	500.000	1	5.000.000	
1	300.000	1	300.000	1	8.000.000	
1	200.000	1	200.000	1	3.000.000	
2 à 100.000	200.000	2 à 100.000	200.000	1	2.000.000	
4 à 50.000	200.000	4 à 50.000	200.000	1	1.000.000	
15 à 25.000	375.000	15 à 25.000	375.000	2 à 500.000	1.000.000	
25 à 15.000	375.000	25 à 15.000	375.000	4 à 300.000	1.200.000	
50 à 10.000	500.000	50 à 10.000	500.000	5 à 200.000	1.000.000	
100 à 5.000	500.000	100 à 5.000	500.000	10 à 150.000	1.500.000	
160 à 4.000	640.000	160 à 4.000	640.000	12 à 100.000	1.200.000	
2090 à 2.200	4.598.000	2090 à 2.200	4.598.000	25 à 60.000	1.500.000	
2450 nyeresemény és 1 jutalom	10.488.000	2450 nyeresemény és 1 jutalom	15.606.000	70 à 40.000	2.800.000	
Második osztály		Negyedik osztály		25 à 20.000		2.900.000
Húzás: 1934 július 5, 6-án		Húzás: 1934 aug. 1, 2-án		180 à 15.000		2.700.000
Egy utazó jutalom 1.000.000		Egy utazó jutalom 1.000.000		230 à 10.000		2.300.000
Nyeresemények		Nyeresemények		248 à 8.000		1.984.000
1	1.000.000	1	1.000.000	25.260 à 5.500		138.930.000
1	500.000	1	500.000	26.195		Lei 178.014.000
1	300.000	1	300.000	5 hozzáadott nyeresemény és 1 millió		5.000.000
1	200.000	1	200.000	26.200		Lei 183.014.000
2 à 100.000	200.000	2 à 100.000	200.000	Az összes öt osztályra Lei		5000 2500 1250 625
4 à 50.000	200.000	4 à 50.000	200.000	Egy-egy osztályra Lei		1000 500 250 125
15 à 25.000	375.000	15 à 25.000	375.000	Az összes nyeresemények összege		Lei 240.320.000
25 à 15.000	375.000	25 à 15.000	375.000	Ha milliómos akar lenni		Sorsjegyet csak llescutól kell venni
50 à 10.000	500.000	50 à 10.000	500.000	Banca ILIESCU S. A.		
100 à 5.000	500.000	100 à 5.000	500.000	CLUJ		
160 à 4.000	640.000	160 à 4.000	640.000	Uj szerencsés föelárusítás Clujon		
2090 à 2.200	4.598.000	2090 à 2.200	4.598.000	Török és Társa		
2450 nyeresemény és 1 jutalom	13.047.000	2450 nyeresemény és 1 jutalom	18.165.000	CLUJ, Postafiók 23		
A SORSJEGY ÁRA		A SORSJEGY ÁRA		Rendelje meg postán sorsjegyet, mert Török szerencséje örök!		
1/4	1/2	1/4	1/8	Föelárusító:		
5000	2500	1250	625	KERESKEDELMI HITELINTÉZET R. T. CLUJ		
Egy-egy osztályra Lei		Egy-egy osztályra Lei		Szlovenszkói utinapló		

Ha milliómos akar lenni
Sorsjegyet csak llescutól kell venni

Banca ILIESCU S. A.
CLUJ

Uj szerencsés föelárusítás Clujon
Török és Társa
CLUJ, Postafiók 23

Rendelje meg postán sorsjegyet, mert Török szerencséje örök!

Föelárusító: KERESKEDELMI HITELINTÉZET R. T. CLUJ

De a fővárosból kiinduló erős és céltudatos zsidó akarások végigkísérnek egész Szlovenszkón. Mindenütt, elsősorban a petlicós mozgalom áll homlokterben, amely megmozgatta egész Szlovenszkó széles zsidó tömegeit. És épen ez az, ami különösen szembe-fűnő. Mert Szlovenszkóban a petlicós mozgalom ma már nem egy pári belső ügye, hanem az egyeletes zsidóság harcok kövételése! És alig akad olyan ember, aki ne hinne abban, hogy ha komolyan és becsületesen végigsindítja a világ zsidósága a petlicós mozgalmat, az ne hozná meg a győlmöcsesit.

Amidőn a „Népünk” petlicós manifesztációja az elmúlt hetekben megjelent, megható volt az a lelkesedés, ahogyan ezt a szlovenszkói zsidóság fogadta. Ahová a „Népünk” nek ezen száma eljutott az ifjuság zaslóként lobogtatta azt. Berehovon jártam, amidőn arra lettem figyelmes, hogy a ifjút vonalok az áruházak kirakataiba a „Népünk” petlicós manifesztuma van kiragasztva. Határalan lelkesedés mindenütt. És hit egy szebb és biztosabb jövőben. (R.)

Szlovenszkói utinapló

Bratislava, (Pozsony). Szlovenszkó fővárosa nemcsak a hivatalos élet központja, hanem a zsidó közelet és szellem fővárosa is. Innen intézik a szlovenszkói orthodoxia ügyeit, innen várják a Mizrachi szervezetek a központ utasításait és ill van a nemzeti mozgalom központja is.

Ott létem alkalmával a Revizionista Unió munkájába is alkalmam nyíltól, habár hézagosan is, betekintést nyerni. Dr. Max Löbl és kiváló vezérkara példás módon vezetik a főbb száz tagot számláló helycsoportot. Rendkívül jelentékeny eredményeket érték el a petlicós mozgalom és a német bojkott terén, de kivészik részüket a zsidóság minden aktuális és komoly harcában is. A harci jelszavak mellett azonban nem maradnak el a tudományos képzelséggel felkészült kulturmunkák sem. Amint b-lepek az ülésérembe, épen egy komoly vita közben tartanak és a fajteoriát szedik széjjel a kritika kérélhetetlen fegyverével.

Paleszfinai hírek

A paleszfinai hatóságok vád alá helyezték 4 embel k onát, mert azok — állítólag — eladták 3 láda munitiót a zsidó telepeseknek.

5 zsidót, kik Száriából gyalog akartak átjutni a határon, a paleszfinai hatóságok letartóztatták.

Dr. Walter F. Schel, a jeruzsálemi kéber egyetem dékánja rövidesen európai tudományos körútra megy.

A revizionista Unió petlicós mozgalomával párhuzamosan újr a kudarasa lett az a kérdés, hogy a zsidó lakosság száma milyen arányban van az ország összlakosságához mérten. A petlicós okmány megállapította, hogy máj 1926 óta a zsidó lakosság 1944 százalékat tette ki az összlakosságunk, addig az a szám 1950 ban már 17,1 százalékra csökkent és továbbra is csökken az a tendencia. A paleszfinai sajtó egyeszei vitába szállt a fenti adatokkal és azt állítja, hogy a zsidó lakosság jelenlegi számaránya meghaladja a 22 százalékot, ha részletesen úgy, hogy az „illegálisak” ott tartózkodó turistákat is számításba veszi.

H. C. Curtis alezredest április 1-től a paleszfinai angol csapatok parancsnokává nevezték ki. Curtis 45 éves, a háoru első évében Franciaországban harcolt, majd később közép keleten harcolta végig a háborút.

A Rechoboth kolónián a revizionisták és a hiszadruth munkások között felváltó összerúgóásokból kifolyólag, mint ismeretes, a bíróság 10 hiszadruth munkást hosszabb ideig tartó kényszermunkára ítélte. Az elítélteket már ill is szállították a jeruzsálemi fogházba, ahol már megkezdődött a kényszerítéletük élete. A munkások erre egyváletelen elbeszéltek lépnek, hogy a kényszermunka elleni tiltakozásuknak így adjanak kifejezést.

A hatfai bíróság további 4 chederei hiszadruth munkást 10-10 főt pénzbürragra ítélte, amelyet egy havi fogházolattal tére változtathatnak át. Az illető hiszadruthok erőszak miatt langzáit el, amelyet a védőitok az emlékezés chederei zavargások során követték el.

A paleszfinai kormány általános meglepetésre a bevándorlási igazgatási élere Georg Marasa, keresztény arab munkafelügyelő nevezte ki. Marasa munkafelügyelői működéséhez is szomorú emlékek fűzik a felügyelői működéséhez. A bevándorlási igazgatási új vezetője eddig is antionista megatartást tanúsított, jelenlegi állásában azonban módjában lesz ennek aktiv kifejezést is adni. Ezután tehát új kezreszény arab állítja meg, hogy mennyi zsidót lehet Paleszfinába évenként beengedni. Bizáló perspektívákat!

A paleszfinai munkáshiány egyre jobban éreztetet. A kéber egyetem, a hatfai technikum és meg számos iskola zsidó növendékeit önként ajánkozták, hogy segídeknek a narancstermés betakarításánál. A diákok száma, akik tanulmányukat a hatfai város ide-ére felbeszákolták, meghaladja az 1000 at.

Ezek Sebulunban, a zsidó Nemzeti Alap földjén, J. Karmier, egy menekült német zsidó, nagyszabású tőmbányóval létesít 50 000 főt alapítókéval. A gyár építést április elején kezdik meg és egy teljes éven keresztül fog tartani. Az építkezésnél 100 munkást foglalkoztatják.

A paleszfinai rendőrigazgatóság hivatalos jelentése szerint a motoros közlekedési eszközök száma az 1922 évi 400-tól 1933 ig 6126 ra emelkedett.

Az „illegális” bevándorlásnak egy rendkívül mulatságos esete fordult elő az elmúlt hetek a hatfai kikötőben. Egy luxemburgi turist, Schwarzblat, J. cheskiel neje éppen akkor szállt meg gyarmékát, amidőn a hajójuk befutott a kikötőbe. A szőlők, hogy megakadályozták az „illegális” bevándorlók gondját és szavetetését, kénytelenek voltak az újszülött számára egy utasítást kiállítani. Vilám felelete lehet ez az eset az „illegális” bevándorlás szomorú történetének.

A Jewish Agency és az Aguda vezetőség között fargyalások folynak a paleszfinai certifikátok szétosztása tekintetében. Most történt meg első ízben, hogy az Aguda és a Jewish Agency között megállapodás is jött létre, melynek értelmében az Agudának joga van a különböző országokban a paleszfinai hivatalok útján részt venni az a határozatok felvételében. Mint ismeretes, a Jewish Agency az elmúlt évben 125 certifikátot adott már az Agudának és a jövőben is rendelkezésre fog bocsátani certifikátokat a kvóta arányában.

A közeli községi választásokkal kapcsolatosan a jaffai városi tanács megállapította, hogy a város zsidó lakossága az elmúlt két évben jelentékenyen megnövekedett, amely elsősorban a telavivi nagy lakóhátra vonatkozó vissza Jaffa zsidó lakosságát ezidőszert az összlakosság egyharmadára becsülik. A jaffai hitközség elhatározta, hogy népszámlálást vezelt be a zsidó lakosság körüli. Politikai körök becsése szerint a választások során a zsidó lakosság legalább 5 képviselőt fog a tanácsba küldeni.

Tel-Awivnak az évi költségvetése 278.000 fontra rug az 1932-33. évi 135 000 fontjával szemben. Az adóráta, amely három évvel ezelőtől fejenként átlag 4 fontot tett ki, a lakosság nagyodnya megnövekedése következtében 125 fontra csökkent.

Az ételmaradékok és baktériumok elrontják a fogakat!

A helyes fogápolás hobzá KALODONT fogkrém segítségével biztosítja a fogak tisztaságát és egészségét.

Teljeit reggel és este — KALODONT!

KALODONT

Megmossa a fogakat, fertőtleníti a szájüreget

A HABZÓ FOCKRÉM

A carei-i hitközségben nagy harcok vannak

Ki lesz a carei-i új főrabbi? — A Központi Iroda ismét kéretlenül avatkozik bele hitközségi belügyekbe.

Careiából jelentik: A carei-i orth. hitközségben évek hosszú során viszonylagos csend és nyugalom uralkodott, ami főleg a volt carei főrabbinak, Teitelbaum Joelnak is volt köszönhető, aki a hitközségben egyrészt a chassid, másrészt az askenáz párt között kiéledődt ellentéteket egyéniségének súlyával képes volt kiegyensúlyozni. A főrabbi favorizálása folytán természetes volt, hogy a hitközség vezetése chassidit felfogáú férfiak tartották a kezükben.

Még a főrabbinak Careiben való létekor, a hitközség nagy adósságot csinált. Nem a mai vezetőség, hanem a régebbi. Több száz ezer lei adósságot csináltak, nem törődtek ezzel, hogy milyen terheket rónak ezzel a hitközségi adósságra. A mai vezetőségnek viszont igen takarékos és körültekintő gazdálkodása folytán sikerült a nagy adósságot csökkenteni 132 000 lejre annak dacára, hogy a közterheken, mint gabella, adó, sít., csökkentek.

Amint az már szokásos, a könnyelműen gazdálkodott pénznek nem teletik, hogy ez a rezsim olyan sikeresen dolgozik, ezért azon mesterkedik állandóan, hogy megnehezítse a vezetőség konszolidációs munkáját. Így a hirtelét választási közgyűlés megtartása elé is nagy akadályokat gördítettek. Azon igyekeztek, hogy a választást megakadályozzák. A vezetőség alapszabályszerűen úgy járt el, hogy csak azoknak adta meg a szavazati jogot, akik legfeljebb fél évi adóhátralékban vannak. Az ugynevezett chassidoknak ez nem tetszett és mindent elösváltak, hogy a közgyűlés rendes lefolyását megakadályozzák. Dacára annak, hogy a mostani satumarei főrabbi egynesen és nyílt utasítása szerint járt el a vezetőség.

De minek is Központi Iroda a világon? Ha nincs baj, bált csinál. Bére helyett — szerez a hitközségi behálóról. Egy magánember intervenciójára áttörtor intézett a vezetőséghez, hogy a választási közgyűlést ne tartassék meg, csak alapszabályellenesen, tehát mindenképpen lehet szavazati joga, akár fizeti az adót, akár nem.

A közgyűlést — megtartották. A chassid párt olyan bofrányosan és annyira terrorizál kusan lépett fel, hogy Roth Viktor leköszönt. A leköszönt elnök helyébe Weinberger Sámuel alelnök vette át a vezetést, akit a közgyűlés egyhangulag megbíott az elnök teendői ideiglenes végzésével, mindaddig, amíg az új vezetőség megválasztása nem történik meg.

ERDÉLYI BANKHÁZ
BUCUREȘTIBEN

PAUL SZIGETI
az Anglo International Bank volt igazgatója
Bucureștiben, Str. Lipscani 20 sz. alatt
bankházát megnyitotta

Foglatkozik a banküzlet minden ágával

E menorák gyertyatartók, serlegyek, evőeszközök, Tüplomi kegyeserek.

bármily művészi kivitelben legolcsóbb árban.

Gyártása és eladása:
„Tacumul”
ezüstáru gyárban
CLUJ, Strada Gen. Neculcea No. 6.

RÖVID HIREK

SZALONIKI. A görög kormány az antiszemita EEE szervezettel, valamint a Briti Trumpeldornak megölt...

LONDON. Az angol sajtó közlése szerint az angol egyetemeken propaganda iratokat osztogattak, amely...

WASHINGTON. Reed szenátor a filadelfiai Aguda vezetőjének, Rabbi Mosche Lipschitznek kijelentette, hogy a szent...

BERLIN. A Max Neumann zsidó nemzeti-szociálisták vezír által rendezett egyik ülésen viharos felhangú...

RIGA. A lett parlament megszavazta azt a törvényjavaslatot, melynek értelmében nemzeti-szociálisták nem tölthetnek be állami és városi hivatalokat.

JERUSALEM. Jól informált körök szerint a Jeruzsálemi városi tanács 12 tagjából 6 zsidó lesz, 4 mohamedán és 2 keresztény.

VARSÓ. A lengyel Palesztina hivatal hívalos közlése szerint 1933-ban 11.916 személy vándorolt ki Lengyelországból Palesztinába.

BÉCS. Az osztrák kormány Huberman Bronislev világhíres zsidó hegedűművészt megnyerte a bécsi hegedűművész főiskola vezetésére.

GRONÓV. 113 éves korában Gronóvban hunyt el Rozacevski Mose, aki az 1865-ös lengyel nemzeti felkelésben már részt vett.

BUDAPEST. Gömbös miniszterelnök a "Turul" diákközösség egyik hivatalos ülésén kijelentette, hogy élése elleni a főiskolai zavargásokkal "Köcsök vagyok erre, mondotta Gömbös, hogy azok ellen, akik az ország belsejébe és nyugalmát megzavarják, teljes szigorral lépnek fel."

NEWYORK. A délamerikai Equador köztársaság fővárosából Quito-ból jelentik, hogy Dél-amerikai eme még nem eléggé kialakult. His közárságában meg van minden leheőség arra, hogy egy bizonyos számú zsidóság bevándorolhasson.

RÓMA. Az olaszországi zsidók 40.000 forint gyűjtékéig addig a német zsidók segélyezésére, amely összeget már át is utalták a londoni központnak.

SAO-PAOLO. Egy német menekültekből álló csoportot a brazil kormány nem engedett partraszállni, mivel azoknak nem volt meg a munkügyi minisztérium engedélye az utazásukra.

Bármilyen bucaresti-i megbízásokat vállalok. Cim a kiadóban.

— Eljegyzés. Feldman Antal textilkereskedő leányát Ancikát Berettyófaluból eljegyezte Müller Jenő, a "Munca" posztónagy-kereskedés helyéje Oradeáról.

— Házasság. Spitz Böske Carei és Fried Lajos Cristelec, április hó 15 én tartják egybekelési ünnepüket Careiben, Sr. Dorobanilor, amelyre ezúton hívják meg rokonait, barátait és ismerőseit. (M. k. é. h.)

— Élelfogytiglani kényszermunkára ítélte a hadbírósg Duca román miniszterelnök merénylőit. Bucuresti. — Lapunk hasábjain részletesen beszámollunk Duca román miniszterelnök merénylőinek hadbírósgai tárgyalásáról. A hadbírósg az elmúlt héten hozott ítélet több heti tárgyalás után és a miniszterelnök meggyilkolásában résztvevő 3 merénylőt, névszerint Constantinescu, Caranica és Belmachtet élelfogytiglani kényszermunkára ítélte. Az összes többi vádlottakat, így Zelea Codreanu, valamint Cantacuzino tábornokot is, a hadbírósg felmentette.

— Világkonferencia — a zsidó jogokért. London. A zsidó jogok védelmére alakult egyesület elnöke, Georg Webber, a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy április 10-én ül össze Jeruzsálemben a zsidó világ vallásos jogtudósainak konferenciája, hogy egy megas vallásos jogtestület megalakítása felől tanácskozzanak. A napirenden igen fontos pontok szerepelnek. Így például tárgyalásra kerül a zsidó házasság és válási jogok fejlődése, a keleti zsidóság gyermekházasági, valamint többnépűségi problémája. Legfontosabb feladata a konferenciának azonban az, hogy megteremtse a zsidóság hivatali jogképviseletét egy Palesztinában, mint a díszszórában is.

NYILTER

שמעו אין דאס נשטי כו שמעו שיהיה איהו ענין כתי פסחתי בחצות עונות נה ודודני הרב הנאין מרה עמו קונטסט ליכער ני אבד דקתי בקק סוכמא וועלט את שמו וחתם בשם תלמודי מן בעית חומש מדות ועניני ברוקין עם אהתי תלמודי רבינו בעל ערוהים חושבם על מין ממונים וחתם אנו ממונים וחסום על מין חסום ועל מנה רבני מן התקן וצל שלא לחשוך את תלמודי שמוי מתם תוצא הרעות האלה בעי דנו מודיעם בער בת בום שמו אין יוד תלמודי רבינו בעל היה וקן מבתן איהו ענין דהבירם ואלה ואתם נקום דגם שמוקם שמוקן את תלמודי רבינו שמונתה הוות הוה משנה שמונה מדותה וקן תלמודי רבינו בעל איהו מוקם שמוי מבורן ועלה איהו מונה בלב הקראן בכתבי פסחתי הנל על בן מצאנו איהו קדוש פירשם ואת ומה וצאנו ויהי וענין באתיה חמש אמוס הרבני למוק חק' אברהם שלמה מן אברהם משה שמוין אברקן ויקנוע ונהלי' הוין דקקם קלוי' גרשון מענדל קארן אברקן שמונתה קארן קוטיאל וודא ראונעבערעד אהרן אויש אברקן דיעישע יען אברקן וועניע ונהלי' בעיהם תורת קוטיאל אהרן נד הכהן חיים וודא ברוין אברקן שמונתה ונהלי' אברקן אקרא יען בן יעו ושב של מן הקדוש וצל

*) E rovatban közölteként sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Egyesületi hírek

A chuszi hitközségben a rabbikérdés állandó felzárkózása a város zsidó lakosságát folyamatosan foglalkoztatja. A szembenálló pártoknak egy mással szembeni viselkedése napról napra kifejezőbbé válik. Eredetileg úgy volt, hogy a rabbiválasztást peszech felütnépen tartják meg és Josua Grünwald főrabbi pártja 70-80 százalékat számoltotta megkapni rabbi-jelölésre. Azonban az utolsó percben a választást lefújták, amely a pártok közötti harcok még jobban kifejezte. A vezetőség végül is belátta, hogy a viszály a hitközség legstenhebb értékeit veszélyezteti, miért is a szembenálló felekkel tárgyalásokba bocsátkozott és rövid tanácskozás után kétet is teremtett a következő feltételekkel. 1. Kirándó egy új hitközségi választás. 2. Azután meg kell a rabbiválasztást Rebbi Josua Grünwald jelölésére tartani. A városban a megegyezés állandósítottá váltott ki.

A marghitai ortodox hitközségben az elmúlt héten folyt le az előválasztás a szokásos érdeklődés mellett. Elnöknek ismét egyhangúlag Goldberger Mórt választották meg, elnöki munkájával a hitközség tevékenységét a legnagyobb mértékben meg vannak elégedve. Ugyancsak megmeredtek a többi vezetőségi tagok is, akik szintén a legnagyobb ambícióval vezetik a hitközség ügyeit.

A satumarei Tiferesz Bachurim folyó hó 8-án tartotta meg XII-ik évi rendes közgyűlését. A felújított közéletben a következők lettek megválasztva: Elnök Goldstein Mór, alelnök Lébi Mózes, Gondnokok Fried Adolf és Kaufman Andre, pénztárnok Grosz Izidor, ellenőrök Feuer Herman és Burger Vilmos, jegyző Dávidovits Adolf, Választmány: Spitzer Zsákab Mózes, Purjesz Ignáz, Lebovits Ignáz, Fried Hericz, Schönberger József, Rosenberg Ignáz, Messinger Dezső, Feuer Adolf, Izrael Sándor, Spiegel Béla, Brecher Emeric, Freiman Béla, Rosenberg Ödön, Jakobovits Ignáz, Feuerwerger Lipót.

A szebői kereskedők Egyesületében megtartott tisztújítás eredményeképp az előjáróság 50%-a zsidó tagokból lett összehívva. Az előjáróságának tagja Groszberger Ignác is, ki egyben az orth. hitk. elnöke is.

A budapesti Mizrahi március 18-án tartott közgyűlése a következőkkel végeztetett választást meg. Elnök Mayer Simon, társelnökök Sternberg Z. J., Mayer Ignác, Spitz Sándor, elnöki tanács tagja Lebovics Lipót (együttal sajtófelelős), főtitkár Dr. Ungár Sándor, titkárok Menk Miklós mérnök és Ernő, Mohács, Blum József, Siki, Ester Manó, Szekszárd, Kóiser Ede, Bonyhády, dr. Bárány Lipót, Dombóvár. Az egyházközségi bíróság elnöke dr. Porjesz Miksa, pécsi kir. kuriai bír. alelnöke dr. Bernáti Sára, mohácsi ügyvéd lett.

Az aleldi orth. izr. hitközség, mely eddig az oradeai forábinátus kerületébe tartozott, az utóbbi időben egyre erősebb fejlődése folytán mindjobban érezte egy autonóm önálló rabbiság felállításának hiányát. Ebből a célból Fogel Viktor elnök és a vezetőség Fuchs Benjámin főrabbihoz fordult, hogy járuljon hozzá a hitközség autonóm rabbiság felállításához. A főrabbi a legnagyobb készséggel tett eleget a hitközségi vezetőség ebbéli kérésének, minek folytán a hitközség előjárósága folyó hó 9-én hétfőn rabbiválasztó közgyűlést hívott össze. A választó közgyűlést Fogel Viktor nyitotta meg. Mandel Izso proponálta, hogy miután csupán Klein Samuel, a hírneves halmi-i főrabbi nagyságát fia az egyetlen komoly jelölt a rabbi állás betöltésére, a közgyűlés egyhangúlag választotta őt meg főrabbijául. A közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangúlag ellátogatta az indítványt.

A král chlumeci izr. hitközségnek április 2-án megtartott előjárósági választásán a hitközség elnöke ismét Tennebaum Hagó lett abszolút többséggel megválasztva. Pénztárnoknak Moskovics Adolf, ellenőrök Schwartz Márton lettek megválasztva.

A déj izr. hitközség a napokban tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen a következők vezetőséget lélt megválasztva. Elnök Ordentlich Ferenc, alelnök: Gollieb József, gondnokok: Rosenzweig Mór és Gorb József, pénztárnok: Legmann Mendel, gazda: Klein Samu. Az új bizottság tagjai a következők lettek: Weisberger Jónás, Edinger Adolf, Glick Marton, Schiesinger József, Holländer Lázár.

A zsidó Párt satumarei helyi tagozata következő példát állít azzal, hogy rendszeresen bevezetett kulturáladások keretében megismereti a zsidó nagytöbbséggel a zsidó történelem és a zsidó tudás szellemi termékeit. Az első ilyen előadást az elmúlt vasárnap d. e. 11 órákor tartották meg nagy érdeklődés közepette. Dr. Borjida József elnöki megnyilatkozásban ismertette az előadások célkitűzését, majd pedig Stark Adolf héber költeményeket szavalt el, míg dr. Markovics Adáir „A zsidóság útja” címen tartott rövid előadást. Kö ár Jónó és Bernath zseneszművelők, míg Goldsztr szalonczekar zsidótergny darabokkét és végül Wald főváros és kora a Halikva előadásával tették élvezetessé a sikerült kulturális-jelvételeit.

— Halálhöz. Král Chlumec és Bodrogköz zsidóságát súlyos veszteség érte Klein József Chewra Kedis elnöknek elhalálozásával, ki 68 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Klein József hosszú éveken keresztül az országos Központi Orth. Iródnak tagja, míg Král Chlumec és Bodrogköz hitközségeinek elnöke volt a Král Chlumeci zsidóság ösvínén megnyitvánuló részvételi kísérte utolsó utjára a nagy halálától. Az elhunytat kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA. Szerkesztő: Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Strada Iosif Vulcan No. 4. Telefon: 440. WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

Ködben dolgozzunk tovább? ...

A cionista Aktionskomité jeruzsálemi tárgyalásai után, felvetődik a Palesztina után vándorló, annak felépítésén anyagiakkal és erkölcsiakkal érdekelt zsidó százezrek lelkében a nagy kérdés: ködben dolgozzunk tovább? Abban a ködben, nem tisztázott atmoszférában, amelyet a moslani vezetőiség terjeszt magakörül, hogy az „osztályharc” délbabjánál elszedtse az aggodó zsidó világot? Erre az ége d és végletlenül aktuális kérdésre nem kapunk feleletet. Nem került nyugodpontra egyetlen nagy kérdés sem.

Miért nem? mert fél a kérdés, a zsidó uccák mélyen. Miért nem emelkedik hirtelén maqslatúra a mai vezetőiség és miért hagyja, hogy az e keseredés legyen urrá a zsidó tömegekben. Abban a nagy zsidó rétegben, amely zsidóhoga várja, hogy elhatarozó lépések történjenek, főképpen két irányban. Mi lesz a mi tradícionális követeleinkkel és mi lesz a mi Palesztinapolitikákkal a mandatarus hatalommal szemben?

A vallásos zsidó tömegek, amelyek a mizrachisita szervezethez tömörültek, úgy látják és úgy érzik, hogy ki bannak semmizve. Nekik nem „sérlni politikájuk” az, hogy helyet kapjanak a vezetőségben, mert elvi elvételük kihangsúlyozása a főmótiom, amely nem engedti a nyugodt, tovább dolgozást. Mert mi lesz az intézményes váltásüdvétellel a j-szobban? És a reaktionisták sem azt várják, hogy „asszimilatorikus” eszközökkel, údészli hadjárat induljon ellenük, hanem jogos és méltányos aggodalmakat vegye fontolórra, a mai vezetőiség, amely az osztályharc eszméinek tovább fejlesztését látja maga elé — ahelyett, hogy szembeszállna az építés munkáját hátráltató mandatarus hatalommal szemben.

Hála az égnek ma vagyunk mi már olyan erősek, hogy nyíltan szembenézünk az eseményekkel. Nincs mit útköznünk és nincs mit elhallgassunk. Az építés munkája folyik tovább és épen ezért felmerül mindenkben a mélységes aggodalom: hát ködben dolgozzunk tovább? Ködben dolgozzunk és építsünk, súlyos ködben, amely nem a jövőt homályosítja el előttünk — hanem a közvelelen holnapot is? Igen, arról van szó, hogy ezek után nem tudjuk, mit hoz a holnap. Könnyű azt mondani Weizman professzornak, hogy minden ében 50.000 új bevándorlót kell felvenyen az ország. Fel is tud venni. Legadobb is mi zsidók akarjuk azt most. Nem kell aggodjunk emberanyag hiánya miatt, mert Német, Lengye és egyéb országokban százazernyi lelkes chalucl elmenekre készen. A löke szétvárosa is mind nagyobb arányokat öl Palesztina felé. És akkor itt állunk mi, legfőbb instrumentumunkkal, amely hivatalos volna az emigráció nagyszabású eszközökkel organizálni és lélesezik két héten át Jeruzsálemben és az eredmény: semmi és ismét semmi!

Nem az a megalom Achilles sarko, hogy pártokra tagozódunk. És nem sebezhetl meg a zsidó országépítést. Ha a pártok

világézeteli különbözőségeket írnak zászlajukra, ha az építés tempója és taktikája körül forogva a vita, nem volna semmi baj, de nem kell mélyenszántól szociológiai tanulmányt folytatnunk annak megállapítására, hogy az osztályharc előre állítása nehezíti meg végzetesen az építés munkáját. Ha volna még egy nép a világon, amelynek ósregi könyveiben oly gigantikus szociális igazságok volnának lefektetve, mint ahogy az a mi Bibliánkban és Prófétáink könyveiben van, az nem lenne egyebet, minthogy ezeket az ideákat apódn és erősítené és a mai korak megfelelő ruházalba öltöztetné fel. De a mi Executivának nem Mózesünk után indul, hanem Marxot teszi az egész szemlélet gyújtópontjává. És az a vezetés mindabban, amiről a hírek beszámolnak a palesztinai törsérl.

Ügyellőt urakodók a zsidó munkásosztály körében a reaktionizmussal szemben. Ez természetesen jóra nem vezethet. Az elvételék lánaja az égig ér és a láng mellett felgyaladhat mindaz az épület, amelynek továbbfejlesztése életünk legfőbb büszkesége és végcélja. Ezek az elvételék teszik lehetetlenné a teraszurát és felőlről kiinduló továbbépítés lehetőségeit és szembeállítja az érteses elemeket. Mégis fájdalommal látja a világ zsidó

sága, hogy az ellentételek nem sikerült elismádni. Kétségtelen tény, hogy a szakadék, amely Prágában kezdett kimélyülni, az idő múlásával nem hidalhatótt át, hanem inkább kimélyült. Ezért látkuk oly szomoruaug a szervezlet további lehetőségét. A mizrachisták továbbra is kiümlmaradtak az executive heretáin és ez fájdalommal tölt el bennünket.

Mi a vigasztaló mégis e nagy erkölcsi ködben?

Az, hogy a lázas tevékenység az ország építése érdekében egy pillanattal sem lankad. Uj erők vonulnak az országba, hogy ott a nagy építés művét elősegítsék. Uj tökékek vonulnak be, hogy a munkásoknak diadandó munkát találjanak. Az építés tényével nincs is baj. A tel-avivi búsár világáskere biztosítottak látszik. Ezen a téren nincsen is nehézség. Csak a „kormány” letterősége körül bannak súlyos bajok. Most, amikor egyesült erővel kellene fellépni, minden irányban, egy párt erejére nehezedik a felbőrség sulya. Pedig lehetne másképen is. Kellene, hogy másképen legyen.

A szervezlet vezetőségének jeruzsálemi munkája, illetőleg egyáltalán topozása nem biztató. Viszant hallatlan önrendes és lényegesen építő munka kiszélesése.

De miért a ködös bizonytalanságban dolgozzunk tovább? Amikor tőlünk függ, hogy legyen jobban, szebben és becsületesebben is!

Szýria kapui megnyílnak a zsidó kolonizáció előtt

Jeruzsálem. — A francia kormány azzal a lervel foglalkozik, hogy németországai zsidó kivándorlókat telepítsenek le a francia kormányzat alatt álló szíriai mandatarus terület bizonyos részeiben. A francia kormány előli egy memorandum fekszik, mely részletes adatokat tartalmaz arra nézve, hogyan lehetne Szíriában, a palesztinai halár közvetlen szomszédságában nagyobb kiterjedésű zsidó tele-

pilést megindítani. Az ITA megbízható szíriai forrásból szerzi azt az információt, hogy több szíriai notabilitás, köztük a szíriai kormány egyes tagjai, szükségesnek tartják az ország kapuinak megnyitását a zsidó bevándorlás számára, mert azt remélik, hogy ilyen folyamán Szíriában is ugyanolyan prosperitit teremtsenek, mint amilyen ma Palesztinában uralkodik.

Friedman hitk. elnök Dollfussnál

Az ausztriai zsidóság jogi helyzete az új alkotmányban

Bécs. — Az emlékezetes forradalmi harcok után, amely teljesen új belső rend bevezetéséhez volt előhírdőke, az ausztriai zsidóság helyzete is megrendült. A jobboldali sájtó alkalmassnak látta ezt a pillanatot arra, hogy dönőli lámadást kezdjen a zsidóság jogi és existenciális helyzeté ellen és minden eszközt megragadott, hogy a Dollfuss kancellár által tervehvett új alkotmányban a zsidóság ugyanolyan elbánásban részesüljön, mint Németországban.

hemberg már jó előre kijelentették, hogy nem szándékoznak csorbítani a zsidóság jogait és biztosítástani fogják minden felekezeti alkotmányos kiélési lehetőségét. Hogy ez konkrétan mit jelent az még nincs tisztázva és csak a törvénytervezet nyilvánosságára kerülés után válik bizonyossá.

Noha már a forradalmi harcok hullámai elismultak és Ausztria „bejött” rendje konszolidálódott, még mindig igen lehet bizonyosan tudni, hogy mit fogzni az új rend alkotmány az osztrák zsidóság számára. Annyit azonban kétségtelen, hogy Dollfuss és Star-

Az elmúlt héten egyébként Dollfuss kancellár hivatalos kihallgatáson fogadta dr. Friedman, a bécsi zsidó hitközségi elnököt. Az audienctióról ugyan a hivatalos lap is megemlékezett, de nem szivárogt ki semmi a tárgyalások eredményeiről. Az ausztriai zsidóság bizalommal tekint az új alkotmány megjelenése elé és reméli, hogy Dollfuss és Starhemberg nem fognak ellentételek kerülni eddig hangzatosított toleráns állásfoglalásaikkal.